

309058

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4. } చెన్నపట్టణము 1917 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 6 వ తేది శుక్రవారము } No. 5
నంపుటము. ౪ } పింగళ నామ సంవత్సర చైత్ర మాస శుద్ధ పౌర్ణమి ౧౯౧౭. } నంచిక ౫

త్వరలో!

వెలువడగలదు!!

పింగళ సంవత్సరాదినంచిక

ముద్రితమగుచున్నది.

నల సంవత్సరమున జరిగిన విశాఖామౌనిసాగ్రామ సాగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజములును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపరిమళము మహాజనుల పటములును ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి నుంచికాకతములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

ఏప్రిలులు మొదటివారములో వెలువడగలదు.

కాగితముల కఠిన్వనం జేసి కావలసి వన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచునుంటునన కలయువాని వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రు 2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" ఆంధ్రసంవత్సర " " 0-12-0
ఆంధ్రవార్తపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక ౩ మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీ తైలము.

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టిపిథి మద్రాసు.

మంచుగుణము గల శాస్త్రీయాషధములు.

బృహత్ మంజుష్టాదిక్వాథ

రక్తమును శుభ్రపరచుటలో ప్రశస్తమైనది.

½ పాను సీసా రు 0-12-0.

చంద్రవభగుటి

మూత్రవ్యాధులందు అమోఘముగ పనిచేయును. తులం 1-కి రు 1-0-0.

వానవలేహము

దగ్గునకు మంచిమందు.

½ పాను సీసా రు 0-10-0.

వ్యవహారములన్నియు నాండ్లయభాషలో జరుపవలయును.

జాందూ ఫార్మాస్యూటికల్

మద్రాసు

అయుర్వేద యాషధముల జేయువారు

బొంబాయి నెం 13.

The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Ayurvedic Pharmacists.
Elephinstone Road, Bombay, 13

క్రిశ్ణశైవ గోపాలకృష్ణ గోకలేశ్వర చక్రవర్తి

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

వి. పి. ఖమ్మం ప్రత్యేకము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

నోటీసు.

క్రొత్తగా రయినుమిల్లు కట్టబోవువారికి
మంచి తరుణము.

సెకండుహాండు హైప్రిఫర్ అలవాండురు
యాంగు స్టీము యింజన్ అమ్మకమునకు
సిద్ధముగ నున్నది.

18 అం॥ సిలండురు స్టోక్సు 36 అం॥ 25

గుట్టముల పవరు పైపీలు 10 అడుగులు.

స్పీను 16 అం॥ మరచుతుల అనగరము

లేక సరేయైన సిలికోనుండి బాగుగ పని

చేయుచున్నది. (788)

వలయు వారు యీ క్రింది ఆడ్రెస్సుకు వ్రాయవలెను:-

గ్రంథి బంగారాజు, మేనేజింగు ప్రొఫెసరులు.

శ్రీలక్ష్మీస్వస్తినిహారము మిల్లు, రాజమండ్రి.

126

చిన్న తరుగులు

100

వెద్ద వెద్ద బట్టలను జేయును.

మందు, బోడి యగుట, వెండ్రుకలూడుట, పుర్రెపై జల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన కలుగును.

వాతకులా రా! ఈ పురుగువలె కేయింబవట్లు,

విధి విధానములేక మీరు పనిచేసినచో
మీ మీ గృహములలోని నేలకొట్టెల్లు
బంగారుతో నింపబడియుండును.

Don't
Let 'em
Dig

తీరిక లేక పనిచేయుచుండు ఈ చుండు
పురుగునకు, అతివ్యాధి కలిగి కేరొందె
లే నెట్టిగ సహకారిగా నుండదగినబంటు.

చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే నిరో
ధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక
ఈ పేక్షించిన అచిరకాలముననే బట్టల
వారితో సహాధ్యాయి గావలసినప్పుడు.

కావున నిట్టి పరమశక్తిపును.

“కామినియా నూనె”

సహాయమున సంహరింపుడు. చుండును బోగొట్టును.
వెండ్రుకలను రాలనివ్వదు. పుర్రెయెండును బోగొట్టును.
తలకట్టును పరిశుభ్రముగంధద్రవ్యము.

ఈరీతిని, నకలు నూనెను కి మాకు చేయువారు మాకు
మాన పడకుడు.

వెల లుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. రు. 0-4-0

8-కి రు. 2-10-0 వి. పి. రు. 0-7-0

డిచితము.

ఈ గుణముల నుజ్జాపురముటకయి, అర్ధజూబిటి
తంపుకొనవారికెల్ల ఒకపాని వాడుకొనటకు సరిపోవునంత
మాన గల సీసా ఈచితముగ బంపబడును.

సోలు ఏజెంట్లు:-

ఆంగ్లో-యిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
నెం 155, బామ్మాయపేట పిథి, బొంబాయి.

మద్రాసు యేజెంట్లు:- మెహతాపురమోత్తయ్యశ్రీ,
29, వైనాబజారుబోడి, మదరాసు.

A Magic Cure for Scorpion Sting.

సర్వవృశ్చిక విషసంబోధిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

దుఃఖముతో వచ్చువారు సంకోచముతో పోవువారు.
గుణము లేదని నుజ్జాపుర వేయువారిలకు రూ 100 ఇవాల.

ఇది ప్రతి క్షణమునందుండి

వలసిన హోమోపతియను. ఆంధ్ర,
యానాది దేశములై యున్నచో పొ

డ్రగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినము
లంచినను మందు గుణముమాటును,

తేలునకు మాత్రమే కాక ఎంజి.
కుక్క, పాము, ఒట్టి మొదలగు

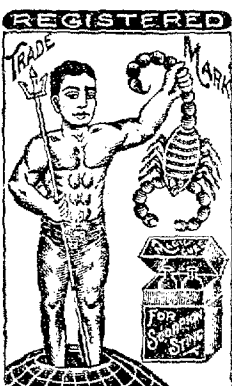
విషజంతువుల కాటులకు నుపయో
గింపును. వెలపాకెట్ 1-కి 0-8-0

పోస్తేజి 0-3-0 1 డజన్ పాకెట్లు
వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి జేబు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవాల.
వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.

చిరునామా:- ధనలక్ష్మి కంపెనీ,

1/6 వెంకటేశమేష్ట్రీ పిథి, సోకారుపేటపేట, మదరాసు.

ఇండియా దేశపు యుద్ధ ఋణము.

రొక్కరూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును యుద్ధమును సాగించుటకు గాను హిజ్ మెంట్ వారి దొరతనమున కియ్యబడును.

1929—1947 వ సం॥ నూటికి 5 వడ్డీ యుద్ధ ఋణము.

1920 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములును, 1922 వ సం॥ నూటికి 5½ వడ్డీ యుద్ధపత్రములును.

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (1917-18 వ సం॥ జారీ అయ్యేవి.)

అసలుకున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్నమెంటువారి ఆస్తిని రివిన్యూలున్న హామీగా ఉండును.

1. 1929—1947 వ సం॥ యుద్ధ ఋణము.

జారీ వెల: నూటికి రు 95 లు ప్రింట్ పత్రముగా చెల్లింపవలెను.

అల్లాటు మెంట్లు.

పూర్తిగా రొక్కము చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లు: దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 95 లు. వాయిదాల పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లకు దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 15 లును, తక్కినది నాలుగు మాసవారీకి నూటికి రు 20 లు వాయిదాలున్న, సవరు వాయిదాలు ఒక్కొక్కటి దరఖాస్తు చేసిన నెలకు వెంటనే రద్దయ్యి వచ్చే ఒకటవ, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ నెలల 15 వ తేదీన, లేదా సవరు తేదీ ఆదివారమైతే 16 వ తేదీన చెల్లగట్టవలెను.

వడ్డీ: సంవత్సరము 1 టీకి నూటికి 5; ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీన, ఆగష్టు 15 వ తేదీన ముట్టును.

తీర్మానపు వాయిదా:—అంతకు పూర్వము తీర్మానము కానియెడల, 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము 1947 వ సంవత్సరము ఆగష్టు 15 వ తేదీన సరిగమనముగా తీర్చివేయబడును: కాని, 1929 వ సంవత్సరము ఆగష్టు 15 వ తేదీన గాని అటుపిమ్మటగాని, ఇండియా గవర్నమెంట్ పూర్తిమీదగా క్యాంపెయిన్ నెలల నోటిసిచ్చి, సవరు ఋణముగాని అందలి ఏ భాగమునైనగాని సరిగమనముగా తీర్చివేయబడక, ఇండియా గవర్నమెంటువారు తమకు హక్కు నిల్వకొని యున్నారు.

అల్లాటు పద్ధతి ఫండు:—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణపు బహుళ ధన తక్షణ పక్షములో పరిహారాధ్యము, జారీ వెలకంటే బహుళధన తక్షణపక్షము, సవరు ఋణము తాలూకు సెక్యూరిటీలను కొని రద్దుచేయుటకొరకు ఒక ఫండు ఏర్పరుచుటగాను, 1929-1947 వ సం॥ యుద్ధ ఋణపు మొత్తము లో నూటికి ఒకటిన్నరవంతున అయ్యే మొత్తము ప్రతి సంవత్సరము ప్రత్యేకముగా ఉంచుటకు ఇండియా గవర్నమెంటు వారు ఒడంబడియున్నారు.

II. 1920 సం॥ యుద్ధపత్రములు, 1922 వ సం॥ యుద్ధపత్రములును (రాబడి పన్ను మినహాయించబడినది).

జారీ వెల: నూటికి రు 100 లు ఈ క్రింది విధమున చెల్లింపవలెను:—పూర్తిగా రొక్కము దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 100 లు.

చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లు:

వాయిదా పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లకు దరఖాస్తు కాలమున నూటికి రు 20 లును, తక్కినది నాలుగు మాసవారీకి నూటికి రు 20 లు వాయిదాలున్న; సవరు వాయిదాలు దరఖాస్తు చేసిన నెలకు వెంటనే వచ్చు, ఒకటవ, రెండవ, మూడవ, నాల్గవ, నెలల 15 వ తేదీన, లేదా సవరు తేదీ ఆదివారమైయెడల, 16 వ తేదీన, చెల్లగట్టవలెను.

వడ్డీ: సంవత్సరము 1 టీకి నూటికి 5½ లు; ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీన, ఆగష్టు 15 వ తేదీన ముట్టును.

తీర్మానపు తేదీ: 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములు 1920 సం॥ ఆగష్టు 15 వ తేదీన 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములు 1922 సం॥ ఆగష్టు 15 వ తేదీన, తీర్చి వేయబడి యుండును.

III. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు (రాబడి పన్ను మినహాయించబడినది)

జారీ చేసిన తీర్మాన 5 సంవత్సరముల కిచ్చివేసే, రు 10 లకు, రు 20 లకు, రు 50 లకు, రు 100 లకును.

జారీ వెల:

రు 7-12, రు 15-8, రు 38-12, రు 77-8 లును.

మరిన్ని, ఈ సర్టిఫికేట్లు జారీ చేసిన పోస్టాఫీసులో, సవరు అయిన సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనా, ఋణపు ప్రకటనలో నిర్దేశించిన కేట్లకు, మార్పుకొనవచ్చును.

1. సెక్యూరిటీలు ఏ రూపముగా ఉండునది.—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణమునకును, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రములకును 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములకును సంబంధించిన సెక్యూరిటీలు, దరఖాస్తుదారు కోరిక (దరఖాస్తులో వ్రాసుకోవలెను) ప్రకారము, ఈ క్రింద వివరించిన రూపమున జారీ చేయబడును—

(1) రెజిస్టర్డ్ పాకు సర్టి ... దస్తావేజుమాలమున వ్రాసిన ఫీకేటు ఫరు చేయవచ్చును;

(2) వ్రామింగ్ సర్టి ... ఎండార్స్ మెంటు మాలమున వ్రాసిన ఫరు చేయవచ్చును;

(3) సవరు చెల్లువారికి చెల్లు అప్పగించి చెల్లుటమాలమున బడిగల (ఫేరు) పత్రములు. వ్రాసిన ఫరు చేయవచ్చును.

ఏ కోరికను నిర్దేశించనియెడల, మొదట, సెక్యూరిటీలు రెజిస్టర్డ్ పాకు సర్టిఫికేటుల రూపమున జారీ చేయబడును.

2. రాబడిపన్ను.—1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీది వడ్డీకిని 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీది వడ్డీకిని రాబడి పన్ను నుండి మినహాయించు ఉండును. కాని ఆధిక పన్ను నుండి ఉండును.

1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము మీది వడ్డీకి రాబడి పన్ను నుండిగాని ఆధిక పన్ను నుండిగాని మినహాయించు లేదు. రాబడిపన్ను ఆప్తతాలూకు రెండవ షెడ్యూలు యొక్క III భాగములోని నిబంధనల ప్రకారము రాబడిపన్ను విధించబడును.

3. కన్వీన్సు (మార్పు) హక్కులు.—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము తాలూకు తీసికొన్న ప్రతి (నామకా అనకా) రు 100 లకున్న, ఇండియా గవర్నమెంటు తాలూకు, నూటికి 5 వడ్డీ రూపాయ ఋణములలో ఎబాబతు అయినగాని, 1916-1917 సం॥ పు నూటికి 4 వడ్డీ కన్వీన్సు ఋణములలో బాబతుగాని (నామకా) రు 150 లు ఋణము కోరువాడు మార్పుకొని, అందుల ప్రతిఫలముగా—

మార్చిన నూటికి 5 వడ్డీ ఋణములలో బాబతు (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణములలో బాబతు (నామకా) రు 65 లు,

మార్చిన నూటికి 3½ వడ్డీ ఋణములలో బాబతు (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణములలో బాబతు (నామకా) రు 76 లు,

మార్చిన నూటికి 4 వడ్డీ కన్వీన్సు ఋణములలో బాబతు (నామకా) రు 100 లకు, యుద్ధ ఋణములలో బాబతు (నామకా) రు 92 లు,

ఈ కేటిన మార్పుగా లేతేది 1929-1947 సం॥ ఋణపు మొత్తమును, (కోరిన యుద్ధ ఋణపు మొత్తము) పూర్తిగా మార్పుగా చేయుటకు కావలసిన యుద్ధ ఋణపు ఆధిక మొత్తమును పొందుదురు. ఈ ఆధిక మొత్తమునకు గాను, రు 1-టికి ఒక అకా చొప్పున త్రోసివేతతో రొక్కము చెల్లించవలెను.

4. 1917 వ సం॥ కనంబరు 1 తేదీకి తర్వాతను, 1918 సం॥ జనవరి 15 వ తేదీ దాటకుండున, ఎప్పుడైనా మార్పు కొను హక్కులను చెలాయించుకోవచ్చును. మార్పు వారంట్లు అన్యధరము చేయబడియుండి, హాజరు పెట్టేవానికి చెల్లుబాటు గల రూపమున జారీ చేయబడును.

5. మార్పుమీద జారీ చేయబడిన 1929-47 సం॥ యుద్ధ ఋణపు సెక్యూరిటీలపై 1917 సం॥ ఆగష్టు 15 వ తేదీనుండి వడ్డీ ముట్టును. వై 3 వ క్లాజు ననుసరించి చెల్లించిన రొక్కమునకు ప్రత్యేకము వడ్డీ ఇయ్యబడును.

6. 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణముల బాబతున్న, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రముల బాబతున్న, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, ఉంచుకొన్న మొత్తములను, ఇండియా గవర్నమెంటువారు ముం దెప్పడైనను జారీ చేయువాటి రూపముగా మార్పుకొనుటకు హక్కు ఉండును.

7. దరఖాస్తులు.—1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము కొరకును, 1920 వ సం॥ యుద్ధ పత్రముల కొరకును, 1922 వ సం॥ యుద్ధపత్రముల కొరకును (పోస్టాఫీసుల ద్వారా చేసే దరఖాస్తులు కాక) చేసికొనే దరఖాస్తులు, 1917 సం॥ మార్చి 15 వ తేదీ గురువారం మొదలుకొని, 1917 సం॥ జూన్ 15 వ తేదీ శుక్రవారం వరకు కాలములో ఎప్పుడైనా, ఈ క్రింద వివరించిన ఆఫీసు రెగ్యులేషన్లను మనుష్యుల కెవరికైనా చేసికోవచ్చును:—

(1) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరుకుగాని, ప్రత్యేక అక్సాంట్లెంటు జెనరలుకో కంట్రోలరుకో ఎవరికైనాగాని

(1) బంగారము, బొంబాయి, మద్రాసు బాంకుల తాలూకు, హైదరాబాద్ బాంకులలోని సెక్రెటరీలకును ట్రెజరరీలకునుగాని, ఇండియా జేషములో ఏ బ్రాంచిలో నైనను సవరు బాంకుల ఏ కేట్లకుగాని, మరియు, (2) జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్స్ లోని గవర్నమెంటు ట్రెజరీల చార్జీల ఆఫీసర్లకు.

8. దరఖాస్తులు నూరు రూపాయల మొత్తమునకో, పూర్తిగా నూర్గుల మొత్తమునకో, చేసికోవలెను.

9. రు 100 ల మొత్తముకు మాత్రమే చేయు దరఖాస్తులు, అన్ని సందర్భములలోనూ, విలువ కంటే పూర్తిగా చెల్లించిన రొక్కముతో గూడ, పంపబడవలెను; సవరు రొక్కము, 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము విషయములో రు 95 లును, 1920 సం॥ యుద్ధపత్రముల విషయములోను 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల విషయములోను రు 100 లును.

10. 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము బాబతున్న, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రముల బాబతున్న, రు 200 ల మొత్తమునకేమి అందుకు వైబడిన మొత్తముల కేమి, చేసికొనే దరఖాస్తులు,

(a) పూర్తిగా రొక్కము సామ్యు చెల్లించిన అల్లాటు మెంట్లకుగాని,

(b) వాయిదాల పద్ధతి అల్లాటు మెంట్లకుగాని, చేసికోవచ్చును.

12. బ్రోకరేజీ.—ప్రసిద్ధమైన బాంక్లకును బ్రోకర్లకును వారి స్టాంపుతో గూడిన రొక్కపు దరఖాస్తులపై చేయబడిన అల్లాటు మెంట్ల విషయములో నూటికి రు 0-2-0 ల చొప్పున కమిషన్ ఇయ్యబడును; కాని, పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్ల దరఖాస్తుల సహా, పోస్టాఫీసుల ద్వారా వచ్చిన దరఖాస్తుల విషయములోను, కన్వీన్సు కొరకు చేసిన దరఖాస్తుల విషయములోను, సవరు కమిషను ఇయ్యబడును.

దరఖాస్తు మామూలు, అక్సాంట్లెంటు జెనరలు వద్దగాని, ఏ బాంకు వద్దనో, బ్రోకరు వద్దనో, జిల్లా ట్రెజరీ వద్దనో గాని దొరకును.

పోస్టాఫీసు ప్రకరణము.

(పోస్టాఫీసుల ద్వారా చేసికొనే దరఖాస్తుల విషయమున ప్రత్యేక నిబంధనలు.)

20. 1929—1947 సం॥ యుద్ధ ఋణముల కొరకును, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రముల కొరకును, దరఖాస్తులు, ఈ క్రింది క్లాజులలో చెప్పిన పరతులకు లోబడి, 1917 సం॥ మార్చి 15 తేదీ గురువారము మొదలుకొని 1917 సం॥ ఆగష్టు 15 వ తేదీ శుక్రవారము వరకును, అదివరలో పోస్టాఫీసు సేవింగ్సు బాంకు డిపాజిటు రై నట్టియో కానట్టియో ఏ చునుష్యుని నుండి యైననూ, సేవింగ్సు బాంకు పనిచేయుట కధికారముగల ఏ పోస్టాఫీసు ద్వారా నైననూ గూడ, పట్టబడును.

22. ఆధిక మొత్తములు అధమ మొత్తములు:— పోస్టాఫీసుల ద్వారా వచ్చే దరఖాస్తులు రు 25 ల మొత్తముకో పూర్తిగా రు 25 లు గల మొత్తముకో అయి యుండవలెను. ఒకే ఈ ప్రకటన ననుసరించి, పోస్టాఫీసు ద్వారా మెట్టు వెరసిమీద రు 22,500 లకు మించిన మొత్తములకు దరఖాస్తు పెట్టెను, ఉంచుకోనుగూడదు; ఇందు 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణములో రు 7,500 ల కెక్కువ ఉండగూడదు; 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములలోను 1922 వ సం॥ యుద్ధ పత్రములలోను ఒకదానిలోగాని రెంటిలో కలిసిగాని రు 7,500 ల కెక్కువ ఉండగూడదు; మిగిలిన, పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల సర్టిఫికేటులలో రు 7,500 ల కెక్కువ ఉండగూడదు 37 వ క్లాజు చూడుము.

మరూ.—(1) ఈ ప్రకటన ననుసరించి పోస్టాఫీసు ద్వారా చేసికొనే దరఖాస్తులు, పోస్టాఫీసు ద్వారా లోగడ పొంది ఉంచుకొన్న సెక్యూరిటీల మొత్తములు ఏమున్నను వాటితో నిమిత్తములేకుండా, అంగీకరించబడును.

(2) కన్వీన్సు చేత లభ్యమైన 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణపు మొత్తములు, వైని చెప్పిన పరిమితుల వర్తింపజేయు నప్పుడు రొక్కలోనికి తీసికోబడవు.

23. చెల్లించవలసిన మొత్తములు.—దరఖాస్తు పెట్టుకొన్న మొత్తములు దరఖాస్తుతో పూర్తిగా చెల్లగట్టవలెను; వాయిదాలుగా చెల్లగట్టగూడదు. కాని ఒకే పనిషి ఒకటికంటే ఎక్కువ దరఖాస్తులను పెట్టుకోవచ్చును; కాని, వాని దరఖాస్తుల మెట్టు మొత్తము 22 వ క్లాజులో నిర్దేశించిన పరిమితులను మించగూడదు.

24. చెల్లగట్టే పద్ధతి.—పూర్వపు క్లాజు ననుసరించి చెల్లవలసిన మొత్తములు, ఈ క్రింద వివరించిన విధములలో నేవిధముగా నైనగాని, ఒక విధముగా కొంతయు మరియొక విధముగా కొంతయుగాని చెల్లగట్టవచ్చును:—

(a) దరఖాస్తుదారునికి సేవింగ్సు బాంకు ఖాతా ఉన్నయెడల, ఆ ఖాతా జమను తనకున్న ఏదైనా రొక్కపు నిల్వకు వ్రాసిన ఫరు చేయడము;

(b) రొక్కరూపమున గాని కరెన్సీ నోట్ల రూపమున గాని చెల్లించడము; లేదా, అట్టి బ్యాంకు ఫాసింపబడిన తావున ఉండే హెడ్డు పోస్టామెంటుకు చెల్లదగునట్లుగా ప్రసిద్ధమైన బాంకుమీద వ్రాసుచెక్కు ఇయ్యడము.

25. సెక్యూరిటీలు. - పోస్టాఫీసుల ద్వారా చేసికొన్న దరఖాస్తుల విషయములలో సెక్యూరిటీలు, ప్రామిసరీ నోట్లు రూపమునగాని, పాత సర్టిఫికేట్లు రూపమునగాని జారీ చేయబడును. ఇట్లు జారీ చేయబడిన సెక్యూరిటీలు, పోస్టుల యొక్క టెలిగ్రాఫులయొక్కయు ఆక్కౌంట్లయొక్కయు జనరలు గారి హామాలలో ఉంచుకోవచ్చును.

26. రాబడిపన్ను. - 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీదను, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములమీదను, చెల్లవలసిన వడ్డీపైని రాబడి పన్ను మినహాయించబడును. 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము బాబతు సెక్యూరిటీలు, పోస్టులయొక్కయు టెలిగ్రాఫులయొక్కయు ఆక్కౌంట్లయొక్క హామాలలో, ఉంచినయెడలను, ఉంచినంత కాలమును, ప్రత్యేకముగా వానిపైని రాబడి పన్ను మినహాయించబడును.

27. కన్వర్షన్ (మార్పు). - పోస్టాఫీసు ద్వారా 1929-1947 సం॥ యుద్ధ ఋణము కొరకు దరఖాస్తు పెట్టుకొను వానికి, వానికి వైచెప్పిన రివెన్యూలో ఉండే హక్కులు చెల్లాయించుట కధికారిమచ్చే, అన్వయము చేయదగిన కన్వర్షన్ వారంటాకటి (కన్వర్షన్ కొరకై దరఖాస్తు నమూనాలతోగూడ) ఇయ్యబడును.

28. కన్వర్షన్ నిమిత్తము ఇచ్చుకొనే సెక్యూరిటీలు, పోస్టులయొక్కయు టెలిగ్రాఫులయొక్కయు ఆక్కౌంట్లయొక్క జనరలుగారివద్ద ఇదివరలోనే డిపాజిట్టుగా ఉంచుకొన్న టియో లేదా కన్వర్షన్ చేసినవాడు వారి ద్వారా మొదట కొన్నట్టియో, అన్ని కేజులలోను, నూటికి రి వడ్డీ రూపాయ ఋణము బాబతుగాని, నూటికి రి వడ్డీ రూపాయ ఋణము లలోనేని బాబతు అయినగాని, 1916-17 సం॥ పు నూటికి 4 వడ్డీ ఋణము బాబతుగాని సెక్యూరిటీల కన్వర్షన్ (మార్పు),

- (ఎ) అగత్యమైన కన్వర్షన్ వారంటు (పోస్టాఫీసు ద్వారా పొందినవైనను కానివైనను), క్రమముగా పూర్తిచేసిన కన్వర్షన్ దరఖాస్తు నమూనాను, మరియు
- (బి) పోస్టులయొక్కయు టెలిగ్రాఫులయొక్కయు ఆక్కౌంట్లయొక్క జనరలుగారి పేర ఎండార్సు చేయబడిన సెక్యూరిటీలను (సెక్యూరిటీ లేమైన ఉన్నయెడల).

1917 సం॥ నవంబరు 1 వ తేదీకి తర్వాతను 1918 సం॥ జనవరి 15 వ తేదీకి పూర్వమును ఏదైనా పోస్టాఫీసు సేవిం గ్గు బాంకు ఆఫీసులో హాజరు పెట్టినయెడల, రి వడ్డీ జూలూ చెప్పిన చెల్లవలసిన రొక్క మేమైన ఉన్నయెడల అది చెల్లించుటకు లోబడి, పోస్టాఫీసు ద్వారా జరిగించబడును.

దరఖాస్తు నమూనా లే పోస్టు ఆఫీసులో నైనను దొరకును.

పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు జారీచేసిన తర్వాత అయినసంవత్సరములకు ఇయ్యబడి రు 10 ల, రు 20 ల, రు 50 ల, రు 100 ల సర్టిఫికేట్లు.

32. పోస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లు, 1917 సం॥ ఏప్రిలు 1 వ తేదీన గాని అటుపిమ్మట గాని ఎప్పుడైనను, సేవిం గ్గుబాంకు పనిచేసే అన్ని పోస్టాఫీసులలోను దొరకును.

33. ఈ సర్టిఫికేట్లు నాలుగు విధములవిగా నుండును:-

- రు 7 - 12 చెల్లించినయెడల పొందే రు 10 లవి.
- రు 15 - 8 " " రు 20 లవి.
- రు 38 - 12 " " రు 50 లవి.
- రు 77 - 8 " " రు 100 లవి.

34. సర్టిఫికేట్లలో ప్రాసీయన్న పూర్తి మొత్తము, జారీ తేదీకి పిమ్మట అయిన సంవత్సరముల కియ్యబడును. కాని ఆ అయిన సంవత్సరముల కాలములోపల సెప్పవలసిన సర్టిఫికేట్లు గలవాడు ఋణపు ప్రకటనలో నిర్దేశించబడిన రేట్ల చొప్పున, రొక్కమును పొందుటకు హక్కు గలిగియుండును.

37. ఈ సర్టిఫికేట్లు రూపమున ఏ ఒక పనిపిగాని, నూటికి రి వడ్డీ రూపాయ ఋణము, నూటికి రి వడ్డీ రూపాయ ఋణము, నూటికి 4 వడ్డీ రూపాయ ఋణము. 1929-47 సం॥ యుద్ధ ఋణము, 1920 సం॥ యుద్ధ పత్రములు, 1922 సం॥ యుద్ధ పత్రములు, వీటిలో దేని బాబతైనా, పోస్టాఫీసుల ద్వారా తాను పొంది ఉంచుకొన్న సెక్యూరిటీలుగాక, రు 1,500 ల కెక్కువ మొత్తము ఉంచుకోగూడదు.

38. జారీచేసిన పోస్టాఫీసు ఉండే స్కీలు యొక్క పోస్టుమాస్టరు జనరలు సెలవుపొందిననే తప్ప, ఈ సర్టిఫికేట్లను ట్రాన్సుఫర్ చేయగూడదు.

40. ఈ సర్టిఫికేట్లకొరకు దరఖాస్తు నమూనాలు ఏ పోస్టాఫీసువద్దనునను దొరకును. (అలోచనసభలో కూడిన గవర్నరు జనరలుగారి ఉత్తరువుమేరక.)

జె. బి. బ్రన్యేట్,
ఇండియా గవర్నరు మెంటు సెక్రెటరీ.

చెన్న పురి శాసనసభ

నాలుగవరోజు సమావేశము

నిన్ను (5-4-17) పగలు 11 గంటలకు గవర్నరుగారి అధ్యక్షతకొంద సభ్యులు మరల సమావేశమైరి.

మరల శిస్తుకట్టుట.
రెవెన్యూ బోర్డువారు చేసిన సూచనలను ముందుగ ప్రకటించి పిమ్మట ఉత్తరువులను ప్రకటించదగు నని మా సభ్యు గాయలు రెడ్డిగారు తుపపాదించిరి. శిస్తుకట్టు విషయమునందు ఎక్కువ సంబంధము గలవారు లేరు. ఉత్తరువును చూచు వరకును వీటి ఎటుల జరుగబోవునదియు లేకునకు తెలియుటయే లేదు. కాననేబోర్డువారి సూచనలలో బాధకరములగు వానిని ముందుగ ప్రకటించి చర్చ కవకాశము కలిగింపవలెను. ఉత్తరువు లీయబడినపిమ్మట చెప్పించిన ఫలము లేదు. అని రెడ్డిగారు నడిచిరి.

రామయ్య గారు రనువదించిరి.

పన్ను హెచ్చించుటకు గల కారణములను లేకునకు తెలుపుటయు లేకు సమాధానము చెప్పట కవకాశము కలుగ జేయుటయుగూడ ముఖ్యములే. 1914 లో దొరతనమువారే ఆంగ్లమునను దేశభాషలయందునుగూడ ప్రకటించిరి. సెటల్మెంట్లు ఉద్యోగి ఒక జిల్లాకువచ్చినసంగతి ఆ జిల్లాలోని, లేకుల కందరికి తెలిపి లేకులు చెప్పవలసిన దానిని చెప్పరావలెనని కోరుకట్టు 1915 మేలో నుత్తరు వీయబడినది. రివెన్యూ బోర్డు వారి సూచనలయందు దొరతనమువారికి గౌరవముండుట నిశ్చయమేగాని వారు ఇతరవిషయములనుగూడ నాలోచించెదరు. కాన, బోర్డువారి సూచనలను ప్రకటించవలసిన అవసరము కనబడదు. సెటల్మెంట్లు ఉద్యోగి సూచనలకు బోర్డువారి సూచనలు కేవలము భిన్నముగనున్నచో వానిని ప్రకటించుటచే బడును. అని మా కార్యదర్శిగారు నడిచిరి.

మా. పి. ఎస్. కృష్ణారావు, ఎం. రామచంద్రారావు, జి. రంగారావు, బి. ఎస్. నరసింహయ్య, చిదంబరనాథ మొదలైనవారు, సభ్యురాయలురెడ్డి గార్లు, దినిని గూర్చి ముచ్చటించిరి. తీర్మానము వీరిపోయినది.

ఇండ్ల పెరకలలో పన్ను లేకుండ సాగుచేయుట.

ఇండ్ల పెరకలలో పన్ను లేకుండ సాగుచేయుటకు లేకుల కియ్యబడిన హక్కును తొలగింపరాదని మా చిదంబరనాథ మొదలైనవారు గారు తుపపాదించిరి.

తండ్రిపూరుజిల్లాలో పెరకలపన్ను లేకునగాని తక్కిన జిల్లాలలోనున్నవి. ఇది ఒకరీతిగా లేకుండుటచే నిపుడు దీనిని దొరతనమువారు ఏకరీతిగా చేయవలసి. 25 సెంటలలోపు భూమిలో కాయగూరలను పూలచెట్లను వేయువారికి పన్ను లేదు. తక్కినవానికి పన్ను వేయవచ్చును. నిజేశ్వరములలో తోటలువేయుట ప్రభుత్వమువారి కంగీకారము కాదని మా కార్యదర్శిగారు నడిచిరి.

ఇట్టిభూములకు పారంపర్యముగ హక్కు అనుభవించుచున్నవారికి గలదుగాన పన్ను విధింపబడుటలేదు. ఇట్టి హక్కును తొలగింపగూడదని మా రంగారావుగారు నడిచిరి.

చెంగల్పట్టు తంజావూరు జిల్లాలలో పన్ను వేయకుండుట సముచితమని మా రామచంద్రారావుగారు నడిచిరి. తీర్మానమువీరిపోయినది.

అర్థికపత్రమును గూర్చిన చర్చ.

విద్యావిషయమునకు కొంత భన మొసంగుట సంతోష ప్రదము. మాధ్యమికవిద్యకు భనము చాల సల్పెముగ నొసంగబడెనని మా పి.ఎం.డి.గారు విన్నవించ గోరిరి. మాధ్యమిక విద్యకు రాష్ట్రాధ్యక్షులయే ఆధారమని చెప్పబడెను. రాష్ట్రాధ్యక్షులు నిపు డిందులకు వినియోగించ వీలులేదు. ఇతర వ్యయములకు తగ్గించుట కవకాశము కలదేమో చూడవలెను. రాయలు కమిషనువారి తీర్మానము లసంతృప్తికరములగు నున్నవి. ప్రజలతో నాలోచింపకయే రాజప్రతినిధిగారు సంస్కారసూచనలను ఇండియా మంత్రి గారికి పంపుట నిరుత్సాహకరము అని మా రామచంద్రారావుగారు నడిచిరి.

గౌ.సభ్యులు సాధారణ విషయముల నీ సభయందు చర్చింపరాదని గవర్నరు గారు నడిచిరి.

ఇట్టి చర్చ సామ్రాజ్యశాసనసభలో ననువదించబడినది. శాసనసభలో అధికారసభ్యులవలన ప్రయోజనము కలుగుట లేదు. ప్రజల ఇష్టముప్రకారము చేయునట్లు దొరతనమువారిని ప్రోత్సహించుట దుష్టతమగుచున్న దని నడిచి మోక్షమింట్లో సంస్కరణములను గూర్చి మా రామచంద్రారావుగారు ముచ్చటించిరి.

ఈ చర్చ ఇపు డసంగతమని గవర్నరుగారిని.

సభ్యుల స్వాతంత్ర్యములను గూర్చి మా రామచంద్రారావుగారు మరల ముచ్చటించ బోగా గవర్నరుగారు రద్దు పెట్టిరి.

చెన్న పురి కాన్సిలేషనుకు భన సహాయము సులభముగ చేయ బడలేదని మా రంగారావుగారు నడిచిరి.

చిల్లర పకలకు నీటి సప్లయకి వైద్యశాలలకు గ్రామ సిబ్బంది జీతములు హెచ్చించుటకుభనము నిరుడుగూడ చాలి యుండలేదని మా ఆ. మోక్షనారాయణరావుగారు నడిచిరి.

వ్యవసాయమున కధికముగ సొమ్ము వ్యయపరుపవలెను. ప్రాథమిక పాఠశాలలసంఖ్యను హెచ్చింప వలెనని మా పోలవరం జమిందారుగారు నడిచిరి.

వృత్తి పన్ను వేయుటలో ఆదాయమును నిర్ధారణ చేయుట కవలంబింప బడుచున్న విధానము సంతృప్తికరము కాదు పానలూరు కాగితముల యంత్రశాలకు భనసహాయ మవసరము. రామనాథం జిల్లాలో పోలీసుసిబ్బందిని హెచ్చించవలెనని మా అన్నామలె సెట్టిగారు నడిచిరి.

మలబారువారికి రైలుసదుపాయములు సరికలేవు. సీట్ల నముల నందించుటకు వ్యవసాయసంఘములు సేర్పించవలెను. అనియు పాఠశాలను కళాశాలను హెచ్చించుటకుగూర్చియు కవలంబింప రామోపిలు నాయరుగారు నడిచిరి.

రైలుబండ్లు వేదారణ్యపురా నింకను నడుచుటలేదని యును వైద్యశాలలకు ఇతర విషయములకు గూర్చియును అనూమతంబి మరకార్యుగారు నడిచిరి.

దత్తపుండలములలో సంతృప్తికరముగ సీటి కలిగి యున్నది. వేదరికమును విద్యావిహీనతయు హెచ్చు. పాఠశాలల నధికముగ సేర్పించవలెను. కొన్నిసార్లు హెచ్చించుట సరిగాదు. అని మా శివరావుగారు నడిచిరి.

ప్రజల రాజకర్తని గూర్చియు భన సహాయముగూర్చియు అర్థిక పత్రముకు దనుకూలముగ వివరింప బడినది. రైలులకు నూతన మార్గములను బోధింప వలెను. వ్యవసాయ శాఖవారు బదుల్పెచ్చియ్యటకు అధికారమును కలిగియుండవలెను. అని మా పేంకటపతి రాజుగారు నడిచిరి.

జమిందారులు సర్వ సౌకర్యములను దొరతనము వారి కమర్చుటకు సునిధులు. సేకలో చేరుటకు వారి కవకాశమొసంగుట సంతృప్తికరము. వలక కూలీలపద్ధతిని తొలగించుట మరియొక సంతోషవార్త అని మా రామనాథం రాజుగారు నడిచిరి.

మహాత్మునియులకు సంబంధించిన విషయములగు రించి మా యానాబు హుస్సేనుగారు నడిచిరి. పాఠశాలలను గూర్చినది నయిజాముగారి వింతములనుగూర్చి కొని యాడిరి.

హైకోర్టువిషయ మేమి యు తెలియదు. కొండల్పల్లెయ మలను తగ్గించలేరే. ఆధికార సభ్యులను ఎవరెట్లు సముచితముగాను అని మా రామనాథరావుగారు నడిచిరి.

క్రొత్తపన్నులు వేయగూడదని మా చిదంబరనాథ మొదలైనవారు నడిచిరి.

పోయికలపధర హెచ్చినది. వీరలకు ఇప్పు డిని కలిగింప గూడదు. కొండల వ్యయములు తగ్గింపవలెనను, పాల చారుల యద్యయమునకు ఇండియాకోర్టునువా రంగీకరించిరి. అని మా నరసింహయ్యగారు నడిచిరి.

వ్యయపరచని మొత్తముల నధికముగ నిలువయుండ గూడదు. భూమి కిస్తును హెచ్చింప గూడదు. విద్యావైద్య పాఠశాలలకు భనము కధికముగ వ్యయపరచవలెను గోయలు కమిషను వారి సూచన లసంతృప్తికరములుగా నున్నవి. అని పి. ఎస్. కృష్ణారావుగారు నడిచిరి.

ప్రాథమికవిద్య కధికముగ వ్యయపరుపవలెను గాని ప్రస్తుతస్థితి విషయముగ నున్నది. రాయలు బండ్లపొద సరిగసరుకులు చేరుటలేదు. బకింగు హాముకాయన సరిగనుండక అనుకూలమయ్యెను అని మా శ్రీధరుగారు నడిచిరి.

యజ్ఞములన వాణిజ్యమునకు వ్యయముకలిగిరి. యంత్ర శాలలను జిల్లాలవారికి కొంతసౌకర్యము చూపవలెను. అని మా కె. నారాయణరావుగారు నడిచిరి.

దక్షిణ కన్నడమును మైసూరు తోకలపరచెను. మంచి గంభపు ప్రాకులను గూర్చిన కిరీత నిబంధనలను తొలగింపవలెను. అని మా సదాశివభట్టుగారు నడిచిరి.

ప్రభుత్వమువారి పక్షమున మా కోచేరున-పాడం టురు-స్తాను - రాజగోపాలాచారి - గిల్లెరు - కార్యదర్శిగారు ముచ్చటించిరి-మద్య విక్రయము-ఆదాయపుపన్ను-మాధ్యమిక విద్య వైద్యపరీక్ష చెన్న పురి కాన్సిలేషను వ్యయము-పోలీసు వ్యయము - ఆటవీశాఖ - రైలు పట్టెలలోను - పారిసువ్యయము-నున్నగు విషయములను గూర్చిన దొరతనమువారి చర్చను వీరు సమర్థించిరి.

ఈవార్షిక సభయందు సభ్యులందరు పరమగ్రాముగ నొనరించి చర్చలకు వందనముల నొనరించుచున్నాను. 1917-18 వార్షికచర్చసభ్యుల ఉత్సాహము కొరతలపడెమిని నూచించుచున్నది. సభింకను హెచ్చవలెనని కోరువారికి గూడ విసుగుబుట్టు నట్లు సభలు జరుపబడు తుణము నొనగలుగు. గత వత్సరమున వడ్డీ లేమి లేదు. పంటలు పొగుగా పండినవి. తుపానువలన నష్టముకలుగకున్న సంతోషము సంతోషము కలిగి యుండును. చెన్న పురి శాశ్వతమునకు కలిగిన వడ్డీయులను పూరించుటకు మరల పని జరుగు చున్నది. యజ్ఞ హెచ్చుడు ముగియునో చెప్పబాల కున్నది. వెనుకటి కంటే నమకూలముగ నున్నదని చెప్పగలము. అధికారాధికారి సభ్యులొసంగిన సహాయమునకు చాల సంతోషించెను. అతి సర్వత్రతో అధికారసభ్యులు చేసిన సూచనలను సేను చాల మందనము లొనరించుచున్నా నని గవర్నరుగారు నడిచిరి.

గోదావరి మండలనభ.

అధ్యక్షకోపన్యాసము.

౧౧-వ గోదావరి మండల సభాధ్యక్షము వహించిన శ్రీ నారాయణమూర్తి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారి యుపన్యాసమునుండి క్రింది భాగములు ముద్రితములు:—

మన వైరులు గూడ మన స్వరాజ్యాభిలాష న్యాయ మనియు యుక్తమనియు నొప్పుకొనవలసి యుండును. స్వరాజ్యము ప్రకృతి. తద్విప్లవములగు ప్రభుత్వములన్నియు ప్రకృతి విరుద్ధములు. స్వరాజ్యము దైవకల్పితము. తద్విప్లవములు మానవనిర్మాణములు. ప్రతిదేశమును తన రాజ్యతంత్రమును తాను నడుపుకొనవలయును. తనభవిష్యత్తును తాను విమర్శించు కొనవలయును. స్వాతంత్ర్యమునకు ఉత్పత్తిస్థానమును, ప్రజాపాలనమునకు ఆదర్శము నగు ఇంగ్లండుదేశము మనకు శిక్ష నేర్పియున్నది. దానిని మనము బాగుగ గ్రహించినాము. కాని కర్షణి అస్త్రవిద్యనలె నది సమయోచితము కానియెడల నేమి ప్రయోజనము? మన సామ్రాజ్యమునందు ప్రతిదినము జరుగు సంఘటనలను మనము గ్రహింపజాలకుండున మన శిక్షకలని యుపయోగమేమి? ఆంగ్ల సామ్రాజ్యములోని యంగములగు ఆస్ట్రేలియా మొదలగు దేశములు స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించి సర్వవిధముల నుచ్చదశలోనున్నవి. జపాను, చైనా, ఫిలిప్పీనుల దీవులు మొదలగు ఇతర దేశములుగూడ స్వరాజ్యమును పొంది యభివృద్ధిలో నున్నవి. మొన్న మొన్న సేరస్వాతంత్ర్యము గూడ విశేష ప్రయత్నముచేసి స్వరాజ్యమును సాపించినది. వీని నన్నిటిని హిందూదేశము చూచుచుండటలేదా. భూమిని నేర్చుకొని చూచి తన యకస్థులగుంట్టి విచారించుచున్నది. తనకుగూడ స్వరాజ్యము గావలెనని గోరుచున్నది.

మనకు స్వరాజ్యమేల కావలెను?

ప్రజాపాలనమే ప్రభుత్వము. ప్రజాపాలనమన ప్రజలే ప్రజలను తమ తమముకొరకు పాలించుకొనుట. ఇది సుస్రస్థితి మయిన ఆర్యోక్తి. ఎంత సుపాలిత మైనను సుపరిపాలనము స్వపరిపాలనమునకు తుల్యము కానేరదు. ప్రస్తుతము మన దేశమునందలి విద్యాప్రతిభ తీవ్రపర్యాయాకరముగ నుండలేదు. మన కుపయోగకరమగు విధమున మనము విద్యను నభ్యసించవలసి యున్నది. మన కార్థికస్వాతంత్ర్యము కావలసియున్నది. క్షిణియూపరితో నన్న మన దేశపరిశ్రమలను వృద్ధిచేయవలసియున్నది. ఆర్థికస్వాతంత్ర్యమున్న గాని వీనిని నెరవేర్చజాలము. లంకామైగు దూదిపనులకు భంగము కలుగు నని మన బట్టలమీద పన్ను హెచ్చుచేయుట న్యాయమా? పన్నును ఇంకను వృద్ధిచేయవలయు నని లంకామైగు కోరుచున్నది. అది కడుసాహసము. స్వరాజ్యావశ్యకతను గురించి విపులముగ చెప్పవలసిన యవసరము లేదు.

వ్యతిరేక వాదము

భరతఖండమునందు స్వరాజ్యమును కాంక్షించుచున్న వారు విద్యాధికులు కొంతమంది మాత్రమే యనియు వారైనను అత్యల్పసంఖ్యాకులనియు పాపర జనసామాన్యమున కంతకు స్వరాజ్యాభిలాష లేదనియు వారు చెప్పుచున్నారు. వ్యతిరేక వాదులు స్వరాజ్యకాంక్షితులయిన విద్యాధికులు, సామాన్య జనుల యోగక్షేమముల నరయుట లేదనియు, స్వరాజ్యము వచ్చిన విద్యాధికులే ప్రభువులయి సామాన్యజనులను పీడింతురనియు కావున స్వరాజ్యము సామాన్యజనుల క్రేయస్పృహకు భంగకరమనియు వారివాదము. ఏకమాతృగర్భజనితులగు భారతపుత్రులే తమ సోదరుల యోగక్షేమముల నరయని యెడల సామాన్యజనులూ? క్షేమముగోరువారు. ఇతరులైనవైన నుందురా? భారత సామాన్యజనముల వాంఛలు భారత విద్యాధికులకు తమ సోదరుల ముఖములనుండి గాక మరెవరి ముఖములనుండి వెలువడును? మన భావయైనను యెరుగక మన భారతీయులను “నన్ను ముట్టుకోకు నామాట కాక” యను నట్లు దర్శిచేరనియక మనతో కలిసి వెలసియుండని విదేశీయ నిరంకుశాధికారవర్గము వారా మన భారతసోదరుల యభివృద్ధిని గోరువారు? వారా భారత పాపరుల యభిప్రాయముల గ్రహించి తెలియజేయువారు? కాని ఆంగ్ల అధికారవర్గము వారి యభిప్రాయము మాత్రమిదియే. వారే భారతపాపరుల యోగక్షేమమును కనిపెట్టువార మని యనుకొనుచున్నారు. అది పొరబాటు.

పాలనా శక్తి

మనము అసన్నులమనియు, మనకు స్వపరిపాలనా శక్తి లేదనియును వారి రెండవవాదము. ఇది వట్టి మిథ్యావాదము. ఇది పరీక్షకు నిలువజాలదు. ‘ఈ పని చెయ్యండి చాతము’ అని ప్రభుత్వమువారి రసనపుడు ఏ కార్యము నైనను మనము చేయజాలక పోతిమా? మన భారతీయులు ఎంత ఘనకార్య నిర్వహణనుసంజ్ఞెన విదేశీయులకు తీసిపోయారా? ఆంగ్ల పోషణములోనున్న భారతీయ సాయంత్ర రాష్ట్రములలో హిందూరాజులును హిందూ ప్రధానులును రాజకార్య నిర్వహణ భారంబును వహించి యున్నారు. సర్ టి. మాధవ రావు శ్రీ సాలర్ జంగు మొదలగు ఆమాత్య మహానుజులు ౭ నకుంచిన ఘన కార్యములు దేశమంతటను శంకింపబడుచున్నవి. కార్యనిర్వాహక సభ్యులను, ప్రావిన్సియల్ సివిల్

సర్వీసు ఉద్యోగస్థులను, హోకోర్టు న్యాయమూర్తులు మొదలగువారు సివిల్ సర్వీసువారికి తీసిపోయారా? కొన్ని విషయములందు వారు వీరికంటె ఘనమనియే చెప్పుచున్ను. ఒక్కొక్కప్పుడు భారతోద్యోగస్థులు కార్యనిర్వహణంబు నందు తమ శక్తిని చూపజాలకున్నను అది వారి తప్పుకాదు. సామన్యము లేకనుకాదు. పరిస్థితులను బట్టి వారిట్టి అశక్తతను జూపవలసినచున్ను.” పోనీ మనము స్వపరిపాలనము నకు అశక్తులమే అనుకొందము. మనల నేల శక్తులనుగ వారు చేయరాదు. స్వరాజ్యతంత్రమునకు స్వరాజ్యమే శిక్షారంగము. స్వపరిపాలనమునకు ప్రజ్ఞయు నైపుణ్యమునుగూడ నావశ్యకములు. ఇతర కళలయందు వలెనే దానియందుగూడ నైపుణ్యమును సంపాదించవలయును. మనకా నైపుణ్యము లేనియెడల నెరవలయును. స్వరాజ్యమునందు గాని స్వరాజ్య తంత్రమును గ్రహింపజాలము. ఇసుకమీద కొట్టుకొనిన ఈతవచ్చునా? ఈ సందర్భములయందు “పెండ్లి అయినగాని పిచ్చి కుడురుడు పిచ్చి కుడురు గాని పెండ్లి కాదు” అన్నట్లుగ నున్నది. స్వరాజ్య మిచ్చినగాని మనము స్వపరిపాలనము నేర్చుకొనజాలము. స్వపరిపాలనము నేర్పితరువాతగాని ప్రభుత్వమువారు మనకు స్వరాజ్య మియ్యరు.

మన కోరిక

ఏ దేశమయినను స్వరాజ్యప్రాప్తికి ముందు తన అస్వతంత్ర కనపరచినదా? ఆస్ట్రేలియా మొదలగు స్వతంత్ర రాష్ట్రములు తమ స్వపరిపాలనాశక్తిని ముందు కనుపరచియే స్వరాజ్యమును పొందినవా? రష్యా దేశీయులు అప్పులేనా? ఫిలిప్పీనుల దీవులు తమశక్తి నగుపరచినవా? క్రమక్రమముగ స్వరాజ్య ప్రాప్తమే స్వపరిపాలనా శక్తిని నేర్పటకు మార్గము. ఏ పని నైనను మనము చేసినగాని మనకు నైపుణ్య మబ్బు నేరదు. మనము స్వరాజ్యము నడుగుటలో తప్పేమి యున్నది. ఇది రాజ్యాధికారమా? ఆంగ్ల దేశమునందలి మాతృభావమును మనము విడనాడుట లేదే. లేక మూఢతయా? స్వదేశాభివృద్ధిని గోరుట మాత్రమే యెట్లుగను? ఆంగ్లలతోడి సంబంధమును విడనాడవలయునని మన యభిలాష గాదు. అట్టి సామ్రాజ్యము మన కిచ్చినను అక్కరలేదు. మనకు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము మహాపకారములను జేసియున్నది. మనకు జాతీయతాభావమును గరపించి. మనకు ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును కోరుట నేర్పించి. మనమువానిని మరచిపోవుదుమా? మనము విశ్వాస ఘాతకులము గాము. మనము కోరు దానియందు విశేష మేమి యులేదు. సామ్రాజ్యములోని యితర రాష్ట్రములతో సమాన మైన గౌరవ ప్రతిభ త్రిని కావలయునని కోరుచున్నాము. మన కామిత్యాధ్యమును వెల్లడిజేసి యున్నాము. ఆంగ్లరాజనీతిజ్ఞులు మన యాకామిత్యాధ్యము విషయమై యేమి ఆలోచించుచున్నారో బహిరంగముగ ప్రకటన చేయవలయునని కోరుచున్నాము. ప్రజాప్రతినిధులగు 19 గురు రాజకీయ శాసన సభ్యులు యుద్ధానంతరము హిందూదేశమునందు జరుగవలసిన యేర్పాట్లకు సంబంధించిన కొన్ని తీర్మానములను ప్రభుత్వము వారికి పంపియున్నారు. వానినే దేశీయ మహాసభయు సర్వ హైందవ మహామండలియు సమీక్షించి తిరిగి ఉపపాదించి ప్రభుత్వమువారికి తెలియపరచియున్నవి. ఆ తీర్మానములను ప్రభుత్వమువారు అంగీకరించెదరా? ఆ యేర్పాట్ల యుద్ధానంతరము ఫ్యూన్యూమునకు వచ్చునా? ఈ యంశములకు ప్రభుత్వము వారు తగిన సమాధాన మియ్యవలసి యుండును.

ఆధునిక భరతవర్షము

ఈ యెదుగు పొదుగులేని పిల్ల మనపిల్లే. మనభారత వర్షము. ఈవిడ్డ ఆంగ్లల పాలనము క్రిందకువచ్చి నూటయేబది వర్షములు గలిచిపి. ఇన్ని యేండ్లయినను, తల్లిదండ్రుల అదుపాజ్ఞ యుండుండి తన సొంతవ్యవహారములను చక్కచెట్టు కొనుసేటికి రాలేదా యని క్రతిపారును యనుకొనకమానరు. ఇంకను మన కట్టిదశ రాలేదు. మన మేమి చేయుము. తల్లిదండ్రుల వెంపక మట్లున్నది. ఆదురదృష్ట మేమోగాని, మనకు మామూలు స్థితిగతులు కూడ పట్టినట్లు లేదు. ఇంకను భరత వర్షము బాల్యదశయందున్నట్లుగ నే వారు ఆలసపాలన చేయుచున్నారు. మనపిల్ల తనదబ్బును తాను ఖర్చుపెట్ట లేదట. ఏలనన పిల్లవానికి లెక్కలు డొక్క లేమి తెలియును. భరత వర్ష మింకను బాల్యావస్థయందున్నది. గనుక తనదేశమును తాను రక్షించుకొనలేదు. దొంగలు పడి, దోచుకొనకుండగను, అడవిమృగములు పడి విరుచుకొని తినకుండగను చేసికొనుటకు మనకు కత్తిపట్టుటకు గానిముట్టుకొనుటకు గాని పీలులేదు. చిన్నతన మగుటచేత కత్తిని ముట్టుకొనినయెడల పిల్లవాని చెయ్యి తెగునట. చిన్న పిల్లలకు కత్తు లేందుకు? సమయము వచ్చి నప్పుడు స్కూలుద్యోగమునందు దున్న సిపాయిలు, సోల్దరులనువచ్చి మిమ్ములను కాపాడెదరని వారుసమాధానము చెప్పుదురు. ఈతంబులన్ని పిల్లవాని కెందుకు? ఏదోచెప్పిన మాటవిని, “అమ్మమాట అన్నపాలు” అని పాఠములు వర్ణించు కొనుచు కాలక్షేపము చేసిన చాలునట.

రెండవ పిల్లవాడు

ఫిలిప్పీనులకన్య అమెరికావారి వశవశవర్షియై 15 సంవత్సరములు మాత్రమే గడచినను, బాల్యావస్థ యందు మాత్రముండలేదు. పిలిప్పీనులకన్య స్వతంత్రముగ లేచితిరుగ గలదు. మనకు వారికిని సామ్యము మాటయటండ పిలిప్పీనుల

దీవులం దమెరికావా రేర్పాటు చేసిన ప్రభుత్వపువిధానమును తలచుకొనినప్పుడు, మాత్రము మనకు విస్మయ జనకముగ నుండును. ఇరువది సంవత్సరముల క్రిందట స్పెయిను రాజ్యాధికారుల దుష్పరిపాలనము క్రిందనుండి పిలిప్పీనులు విప్పడించుమించుగ స్వపరిపాలనము ననుభవించు చున్నారు. వారికి స్వాతంత్ర్యాధికారము కొద్దికాలములోనే రాగలదు.

ఫిలిప్పీనుల కచ్చిన యధికారము

దేశీయమహాసభ కోరుచున్న ముఖ్యసంగ్రహణము. లెవ్వి? రాష్ట్రీయ శాసన సభలకు మాడువంతుల సభ్యులను ప్రజలెన్నుకొనవలయు ననియు ఒక వంతు సభ్యులను ప్రభుత్వాధికారులు నియమించవలయు ననియు కోరుచున్నాము. కాని పిలిప్పీనుల కింతకంటె విశేషాధికారమే వచ్చినది. పిలిప్పీనుల రాష్ట్రీయ సభయందు ప్రభుత్వనియోజిత సభ్యులు లేనే లేరు. వారినందరిని ప్రజలే యెన్నుకొనుచున్నారు. రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక సభయందలి సభ్యులలో సగముమంది, భారతీయులే యుండవలయునని కోరుచున్నాము. కాని పిలిప్పీనుల కార్యనిర్వాహక సభయందు, 8 గురు సభ్యులు గలరు. ఆయన్న వారిలో నైనను ముగ్గురు మాత్రమే అమెరికా దేశీయులు, తదితరులు దేశీయులే. తత్సభ్యులను అమెరికా దేశాధ్యక్షుడే తన మంత్రాంగ సభ్యులతో యోచించి యేర్పాటు చేయుచున్న మాట వాస్తవమే. ప్రస్తుత విధానమునకు బదులు ఫిలిప్పీనులే. తమ కార్యాలలో వనసభను ఏర్పాటు చేసికొనుటకు, అమెరికావారికా బిల్లును ప్రవేశ పెట్టిరి. అట్లయ్యాచితముగ ఫిలిప్పీనులకు అమెరికావారు సర్వతోముఖమైన స్వపరిపాలనాధికారము నియ్యవలచి యున్నారు. ఫిలిప్పీనులకు తగినంత పైనికబలము లేనప్పటికిని స్వపరిపాలనము నిచ్చుచున్నారు. అమెరికాదేశపు పైనికబల వారిని రక్షించి కాపాడెదరు. ఇందొక విశేషము కలదు. అమెరికా వారు వారిని రక్షించుచున్నను, వారిగు ఖర్చులలో నొకదమ్మడి నైనను పిలిప్పీనులకు భరించుట లేదు. ఇక మన దేశమునందో, ఆదాయములో మాడువంతు సామ్య ఇండియా నేన తన పొట్టును బెట్టుకొనుచున్నది. పిలిప్పీనులయందు జరిగిన సంస్కరణవిధానమును కొంతకర కిక్కిడ వివరించుచున్నాను. అదీవులందు తిరి పరగణాల్గున్నవి. పరగణా కొక్కొక్క గవర్నరుగలడు. వానిలో ఆరు, పరగణాలు మాత్రము వెనుకబడి యున్నవి. అవి మాత్రము తమతమ గవర్నరుల నెన్నుకొనవు. తక్కినవన్నియు తమ పాలకులను నియమించుకొనును. మన దేశమునందు మనకు గ్రామ మనసభును కూడ నెన్నుకొను అధికారమైనను లేదు. అక్కడి పట్టణములకు స్వపరిపాలనాధికారము కలదు. అధికారులను మునిసిపాలిటీలలోని ఓటరు లెన్నుకొందురు. మన మునిసిపాలిటీలలో నూటికి అయిదారుగురుకంటె భారతీయులు లేరు. మనస్థితి యిట్లుండ పిలిప్పీనులలో వారు నూటికి 75 వంతుగలరు. ఏవో కొన్ని నెలలకు తప్ప భారతీయులకు, ముఖ్య న్యాయాధిపత్య మియ్యరు. అక్కడనో యున్నత న్యాయస్థానమునందు పిలిప్పీనుల దేశీయులకు కాశ్యత ముఖ్య న్యాయాధిపత్య మున్నది. న్యాయ పాలనాధికారులలో దాదాపు సగముమందియు న్యాయ పాలకులందరును పిలిప్పీనులు వాసులే. మునిసిపలు ఉద్యోగులందును అధికారులలోను నూటికి 60 వంతునను దేశీయులే.

ఆంగ్ల లమెరికనుల ననుసరించవలెను

ఉదారభావ సమన్వితులగు అమెరికనులను ఆంగ్ల లెందు కనుసరించి భరతవర్షమును పాలించుకూడదు? భారతీయులకు సర్వలక్షణ లక్షితమైన స్వపరిపాలనాధికారము నిచ్చుటయే వారి సంకల్పము. మెకాలే హేస్టింగ్స్ ప్రభువుల భావము లిందుకు తార్కాణములు. ఆంగ్లలు తమ యోగక్షేమమును చూచుకొని యైనను భారత వర్షమునకు స్వపరిపాలనాధికారమును ప్రసాదించవలసి యుండును. భరతవర్షము పారతంత్ర్య స్థితియందుండునంత వరకును పాలకులకు బలకారిగ నుండదు. కనదా, ఆస్ట్రేలియాలకు వలెనే భరతవర్షమునకు స్వపరిపాలనాధికార ముండినయెడల జర్మను లిప్పటి కెక్కడ నుండెడి వారో? భరతవర్ష మట్టి స్థితియందుండి యుండినచో ఆంగ్ల స్వభావమునకు వ్యతిరేకమైన నిష్పంధ పైనిక సేవముకంటి శాసనము ఆంగ్లల మెడకు తగులుకొని యుండక పోయెడిది.

పల్లికు సర్వీసు కమిషను

మనయనుకొన్నా అనుకొన్నా చివరకు పల్లికు సర్వీసు కమిషను రిపోర్టును అధికారులు ప్రకటించిరి. ఆరిపోర్టులోని యంశములు దేశీయు లందరికిని ఆకాభంగమును కలిగించినవి. పంచాయితీసభ్యులు తమ రిపోర్టునందు వెల్లడించిన భావములు ప్రజల సంకల్పములకును ఆశయములకును దగియుండలేదు. అవి కేవలము ప్రజల వాంఛితములకు వ్యతిరేకముగ నున్నవి. దేశమునందలి తాబేదారి యుద్యోగముల విషయమై ప్రజాను కూలముగ వారెన్నియో మార్పులను చేయటకు సంకల్పించినను భారతీయులకు తమ దేశమునందలి యన్ని యుద్యోగము లందును, విశేషమైన హక్కు కలదను ధర్మనిష్ఠయమును మాత్రము, వారు పెడచెవిని పెట్టెదరి వచింపకతగ్గును. దేశము నందలి యన్నితోద్యోగములందు భారతీయులను నియమించవలయు నని గత 60 వత్సరములనుండియు ప్రజల నాయకులు కోరుచున్నారు. ప్రస్తుత పాలనా విధానమువలన బాధ్యతగల యుద్యోగములందు భారతీయులు నియమితులగు ననకాశ

ములు లేనని భవము మొత్తమును చూచును. పల్లవ సర్వము కమ్మివనున పురాణము చేసినప్పుడు, భారతీయులకు వ్యాయము కలుగునని తలచితిమి. దేశీయులను, తమదాసులుగ పాలకులకు నందుకొనరని విద్యాధిపతులను కలిగిన భావము నెరవేరలేదు. తమ పిల్లలకు తగిన యుపాధి దొరకునా దొరకదాయనీ, తల్లిదండ్రు లాదుగూతొ నుండుట సహజము. దీని విషయమై భరతవంశమునందున్నంత ఆదుర్దాలోకమునందు మరెక్కడను లేదు. భరతవంశమునందు చాలమంది ప్రభుత్వ సేవ కెదురుచూచుచుండురు. కొందరు దేశ సేవమును మాత్రాధానమును లక్ష్యమునందుకొనుచుండురు. ఉన్నతోద్యోగములందు భారతీయులు ప్రవేశించుట కవకాశములు లేకపోవుటయే దేశము నందలి యశాంతికి కారణము. ఆకారతను దీర్చుటకే కమ్మివను యేర్పడినది. ఈవిషయమును యోచించునప్పుడు భారతీయులలో గలించిన తరమువారి సుకల్పములకును ఇప్పటి యవకుల యాశయములకును, భేదములేదని, యెవరును అనుకొనజాలరు. అప్పటికిని ఇప్పటికిని ప్రజల మనోభావము చాల మారిపోయినది. అప్పటి స్థితిగతులు వేరు. ఇప్పటిస్థితిగతులు వేరు. చాలమంది సభ్యులేదప్పటిలో విషయమును యోచించి కో, ఆదృష్టిభావమే వారి రిపోర్టునందలి లోపములందు ప్రముఖము. దేశమునందు కలిగిన మార్పును గురించి, సభ్యులలో చాలమంది యోచించినన, వారు ప్రస్తుత స్థితిగతులను పూర్తిగ గ్రహించక, భారతీయుల కేవల నాలుగు యుద్యోగము లిచ్చిన చాలునను ప్రాతినిధ్యంతము నే పట్టుకొని నేలాడిరి. దేశమునందు నవశక్తి యదయించినదని వారు యోచించినట్లు కనపడదు. ప్రజలు స్వాతంత్ర్యమును కోరుచున్నారనియు, తమ కృతహాసములను వాచేర్చియునుకొను స్థితివచ్చినదనియు, సామ్రాజ్యాంతర్యాగములతో సరిగమానమైన స్థానము నియ్యవలసియునునని వారు యోచించి యుండలేదు. ప్రభుత్వోద్యోగములందు భారతీయులనే యేర్పాటు చేయవలయునని మనము ముఖ్యముగ కోరుచున్నాము. సాధ్యమైనంతవరకును భారతీయులను ప్రభుత్వోద్యోగములనుండి తప్పించి, వారి స్థానమునందు భారతీయులనే నియోగింపవలయునని మన భావము.

సమకాలిక పరీక్షలు

ప్రజలు యోచించవలసిన విషయములందు, సమకాలిక పరీక్షాసమస్య ముఖ్యమైనది. ప్రభుత్వోద్యోగముల విషయమై ప్రజలు సమకాలికపరీక్షలు కిచ్చుచున్నంత ప్రాముఖ్యమును మరి దేనికి నిచ్చుట లేదు. ముఖ్యముగ నీవిషయమును పరిష్కరించుటకేకదా పంచాయతీ సభను ఏర్పరచిరి. ఆంగ్లలతో సమానముగ భారతీయులకును ప్రతిపత్తి కలుగుటకు, ఏక కాలమునందు, భరతవంశమునందును ఇంగ్లండునందును సివిలు సర్వీసు పరీక్షను జరుపవలయునని, మనము నిరంతరము ఆందోళనమును చేయుచున్నాము. ఇంతవరకును దేశీయమహాసభ 31 పర్యాయములు సమావేశమైనది. 31 పర్యాయములను మనము దినిగిరించి తీర్మానించుచున్నను, మనకృషి ఫలించు స్థితి వచ్చియుండలేదు. మనము పక్షపాతము చూపించుచుని కోరుటలేదు; న్యాయ్యమును మాత్రమే దయచేయమంటిమి. ఆంగ్లలకువలెనే భారతీయులకును పరీక్షయందు సమానప్రతి పత్తి యుండవలయుననియే కోరుచున్నాము. సివిలు సర్వీసు పరీక్ష యిప్పుడు, ఇంగ్లండునందే జరుగుచున్నది గదా! దీనిని హిందూ దేశమునందు కూడ జరుపవలయునంటిమి. మన కేమి పక్షపాతముగదు. వారికన్ని నిబంధనలో మనకు కూడ అన్ని నిబంధనలే యేర్పాటు చేయమంటిమి. మనదేశమునందలి యుద్యోగములకు, మనలను మన దేశమునందే పరీక్షించు మంటిమి. ఇంతకంటె మనము విశేష మేమికోరితిమి? ఇది భర్తము కదా? ఇంగ్లండులోని యుద్యోగములకు మీరు ఇండియాకువచ్చి పరీక్ష నిర్వహించి ఆంగ్లేయులు సహించెదరా? సివిలు సర్వీసు పరీక్షయందలి లోపములను న్యాయమూర్తి రహితుగాను ఖండించిరి.

మూడుశాఖలు

పంచాయతీ సభ్యులు ఉద్యోగశాఖలగురించి యిద హరించి యున్నారు. "ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు, ఇండియాదొర లేనను వారి పట్టు వహించవలసిన బాధ్యతనుసరించి, సివిలు సర్వీసునందును పోలీసు శాఖయందును ఉన్నతోద్యోగము లందు, చాలభాగము ఆంగ్లేయోద్యోగులే యుండవలయునను నియమ మేర్పడుచున్నది." రెండవతరగతి శాఖలగు, విద్య, మిలిటరీ, కోశవ్యవస్థలు, నైద్యము టెలిగ్రాఫ్ (ఇంజనీరింగు) లైలునే (ఇంజనీరింగు) సర్వేడిపాట్లమంటులందు రాజ్యతంత్రము ననుసరించియు, కార్యకాళము ననుసరించియు, పాశ్చాత్య ప్రావీణ్యోద్యోగులు కలసి యుండవలసి యుండును. కృతసాయము, సివిలు, టెలిగ్రాఫీ, ప్లాకర్టీ, అడవులు మున్నగు శాఖావిషయములు మూడవ తరగతి కన్వయించును. వీని యందు రాజ్యతంత్రము ననుసరించి విరోధానుండి ఉద్యోగులను నియమించవలసిన యవసరము లేదు. కాని దేశమునందు శాస్త్రభోధనమున కవసరమైన నీలులేనందున పూర్తిగ భారత వ్యవస్థయందేయే యుద్యోగులను నియమించుటకు ప్రతిబంధము కలుగుచున్నది. అందుకు తగిన క్రమ శిక్షితులగు ప్రాధ్యాపకులు లభించుట లేదు."

రాజ్యాంగ కారణములు

"ఇండియాతో" సాంగ్గదేశమునకు సంబంధ ముండవలసిన స్థితినిబట్టి భారతీయోద్యోగులు సివిలుసర్వీసు, పోలీసు శాఖలందు, ఆంగ్లేయుల క్రింద నుండవలసినచున్నదని వారు ప్రాసిరి. మన చారిత్రమును సాంప్రదాయమును, భావము, ఆచారములను తెలియనివారు మనవైన యుండవలయునని వారి భావము. ఈ భావాన్ని రాజ ప్రకటనమునకును 1883 వ తత్సరపు శాసనమునకును వ్యతిరేకముగ నున్నది. ఉద్యోగాగ్రాత కిక్కిముందు సామగ్ధ్యము, యోగ్యత గాక జాతి సాంప్రదాయమే ప్రమాణముని వారు తెలిపి యుండిరి. ఇందునకు మన మంగీకరింపజాలము. ఉద్యోగాగ్రాతకు సామగ్ధ్యయోగ్యతలను తప్ప మరే యితర కృత్యము ప్రమాణముగ మన మంగీకరింపము. ముందేంతో కాలమువరకును రాజ్యతంత్రము ననుసరించియు, ఉద్యోగసామగ్ధ్యము ననుసరించియు విద్యాశాఖయందు ఆంగ్లేయ విశేషముగ నుద్యోగులుగ నుండవలసిన యవసరమేల యుండునో దుగ్ధాహ్వముగ నున్నది. సామగ్ధ్యసంపన్నులగు సుపాధ్యాయులు తగినంతమంది భరతవంశమునందు లభించనియెడల ఆంగ్లేయ నుండి యుద్యోగులను రప్పించవలసి యుండునను విషయము మన మెరుగుదుము. భరతవంశమునందు ప్రాచ్యభాసాపండితులను సంస్కృత విద్వాంసులను లేనట్లు తద్దానములేని పాశ్చాత్యపండితులను ఆయా యుద్యోగములకు నియమించు పద్ధతిని మనము సహించి యూరకొనుట కష్టము.

కార్యవిధానము

ఏటేటను సభలనుజరిపి, కొన్ని తీర్మానములు చేసినంత మాత్రముననే మనము చేయవలసిన దంతయు చేసితిమని యనుకొనుట భారతీయులు. మనమెన్నియో పనులు జరుగవలయునని కోరుచున్నాము. వానిలో కొన్ని నెరవేరుటకు ప్రభుత్వమువారి సాహాయ్య మవసరము. మనయందలి కొన్ని లోపాలలోపములు స్వసాహాయ్యమువలన నివారణ చేసికొనవలసి యుండును. మన ముచేయవలసినది చాలకలదు. మన లోపములలో కొన్నిటికి మనమే కారకులము. అధికారుల సాహాయ్యముచే మనము వానిని లేకుండ చేయగలము. విదేశవస్తువుల సృజకవస్తువులను నాశనము చేయుచున్నవని మనము ముఖ్యముగ మొత్తముకొందుము. దానికి ప్రతిక్రియ మనయందే కలదు. దాని కుపాయ మేముండును? సాధ్యమైనంతవరకును విదేశవస్తువులను త్యజించి స్వదేశవస్తువులను వాడుటయేదానికి మందు. మనలో దావాల వృద్ధియై సామగ్ధ్యవ్యక్తముగ ఖచ్చిపోవుచున్నదని, మనమును కొనుచుండుము. దానికి మందుకూడ మనచేతులలోనే కలదు. చేత నైనంతవరకును మనలో తగాదాలు మానుకొని, చీటికిమాటికి కొద్దలకెక్కుకూడదు. మనప్రజలలో చాలమంది కృతసాయ దారులు. వారికి కృతసాయాభివృద్ధి సాధనములు తెలియవు. మన దేశములో నెన్నియో ప్రాంతములు వెనుకబడి యున్నవి. ఆ ప్రాంతములందలి చదువు సంధ్యలు రానివారిలో చాల స్వయంకృతాపరాధముచే తెచ్చి పెట్టుకొనిన వ్యాధులవలన చనిపోవుచుండురు. వారికి ఆరోగ్యవిధులను తెలియజేయుట వలన వారిలో కొందరిని రక్షింపవచ్చును. వారు తమ స్థితి గతులను రక్షించుకొనుటకు విముఖులై యుండలేదు. వారు సుఖముగ కాలక్షేపము జేయుటకును, బాగుపడుటకును, మార్గమును చూపువారు తక్కువ. మనయందు దుదయించు కలహ పరంపరలే మన దౌర్భాగ్యనితీతి కారణములు. జమీదారులకును జమీదారులకును పడదు. రైతులకును రైతులకును చుక్కయెదురు. స్త్రీదరులలో స్త్రీదరులకు సరిపడదు. గ్రామ స్థలలో గ్రామస్థులు వివాదలుపడి కొట్టుకొందును. మన జిల్లాయందు గల లోపములను కొంతవరకును నుదహరించితిని. దేశాభ్యుదయదాయకమగు కార్య విధానము నాలోచించి దానివలన సాధ్యమైనంతవరకును ఆ లోపములను నివారింప జేయుట ఇక్కడ సమావేశమైన నాయకుల విధోద్యమము. మన లోపములను నివారించు కొనుటకు కొన్ని సాధనాంతరములను తెలియజేయుచున్నాను. జిల్లాయందు దంతటను వివిధ సంఘములు నిర్మితమై సమాన ప్రత్యయభావముతోను ఏకాదర్శ భావముతోను ముఖ్య విషయములందు ప్రజాభిప్రాయము ఒక్కొక్క మగుటకు పనిచేసినగాని నిరంతరాయముగ రాజకీయోద్యోగము జరుగదు.

మండల సంఘము

మన జిల్లాయందు మండలసంఘ మేర్పడియున్నది. దానియందు చాలమంది తాలూకా ప్రతినిధు లుండురు. వారు తాలూకా సంఘములను తాలూకా సంఘములు తాలూకాంతర్యాగములను తత్సరపు సంఘముల నేర్పాటు చేయవలసి యుండునని జిల్లా సంఘమువారిని మనము కొంతవలసియుండును. ప్రతి ముఖ్యగ్రామమందును సంఘములు నిర్మిత మగువరకును మనము పనిచేయవలసియుండును. సురురులగు ఒకరిద్దరకు జీతములిచ్చి పనిచేయించుట జిల్లాసంఘమువారి మొదటి కర్తవ్యము. జీతములిచ్చి పనిచేయగల వారిని నియమించినగాన ప్రయోజనముండదు. తత్సరపునిధి వారిసామగ్ధ్యము, నైపుణ్యము, దేశభక్తిని బట్టి యుండును గాన వారికి పనికి తగినజీత మివ్వవలసి యుండును. బాగుగ యోచించికూడ. వారిని నియమించ వలసియుండును. జిల్లాసంఘములందు పనిచేయువారి

వలెనే తాలూకా సంఘముల కొరకును పనిచేయు వారుండవలయును.

ఏజెంటు చేయవలసినపని

ఏజెంటు జిల్లా అంతర్యాగములకు వెళ్లి జనసామాన్యము యొక్క సాధక బాధకములను విచారించి తన్ని వారణోపాయములను నూచించ వలయును. తత్సరపు నిర్వహణమునకు కరపత్రములను పంచివెట్టుటయు మపన్యాసముల నిచ్చుటయు, జిల్లాతాలూకాలలోని నాయకులతో సంప్రదించుటయు, ఉచితపత్రమందిర నిర్మాణమును, కార్యచరణమునకు వలసిన విషయసంగ్రహము నుపాంగములు. వీరుగ్రామములకు వెళ్లి గ్రామ సంఘముల నేర్పాటుచేయవలసి యుండును. గ్రామస్థులకు వీరు సంగతులను బోధించియు వారిలో కృత హాసములను సంప్రదించియు వారియందుగల వివాదములను మానుకొనునట్లును, విదేశవస్తువులను వర్జించునట్లును చేయవలయును. అనారోగ్యకరము లగు, గృహములకలన కలుగు అసృజములను కూడ వారికి తెలియ జెప్పవలయును. ఏజెంటు అధికారులతో సేవిధమగు తగాదాను పెట్టుకొనకూడదనియు, వారితో సాధ్యమైనంత వరకును మిత్రత్వమును వహించి యుండవలయుననియు, అట్లు సాధ్యముకానియెడల తాముచేయు పనియందు సానుభూతి గలవారితో నైనను, పరిచయము కలిగియుండవలయుననియు ముఖ్యముగ గ్రహించవలసి యుండును. ప్రతి స్థలమునకును వెళ్లి ఏజెంటు ప్రజలకు కావలసిన రాజ్యాంగ సౌకర్యములను వారికి బోధించుట యుక్తము. ఏజెంటు జరుపవలసిన రాజ్యాంగాందోళన విషయమును, మునుగనే జిల్లా సంఘమువారు నిర్ధారణ చేయవలయును. ఏదో సంతకరముక కొకసారిసభలు, జరుపుటయేగాక సంతకరమునం దంతటను, జిల్లాయందు దీ విధముగ పని చేసినయెడల సభలయందు దంగీకృత మగు తీర్మానముల పట్టు ప్రభుత్వమువారికి ఆదరణభావము వృద్ధియగును. ప్రజలందరను కలిసి, యేకభావబద్ధులై పని చేసినప్పుడే మననాయకులు చెప్పుమాటలను ప్రభుత్వమువారు వినెదరు.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

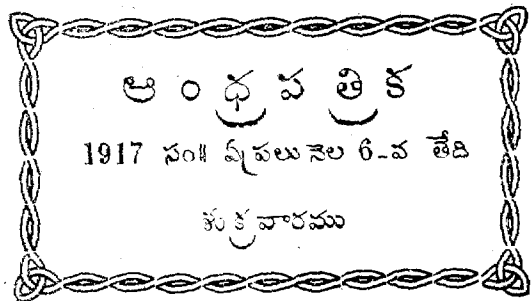
ప్రస్తుతము ఆంధ్రదేశము నావరించి ప్రజలకు నాశనోత్సాహము నొసంగుచున్న ఆంధ్రోద్యమ ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయములను గూర్చి వివరించుట అవశ్యకము. ఈ విషయము తీర్మానములందే సవిస్తరముగ వివరింపబడును గాన యిది వీనినిగూర్చి వేర్వేరుగ చెప్పవలసిన యవసరము లేదు. కొన్నికో జాలందు సమావేశము గానున్న ఆంధ్రమహాసభవారు చర్చించవలసిన విషయమును గురించి ప్రస్తుతము నే సంతక చెప్పి దలచుకొనలేదు. ఉద్యమ ప్రారంభ దినములందు కొన్ని అభిప్రాయ భేదము లుదయించినను ఇప్పుడు నాయకుల అభిప్రాయము లన్నియు కేంద్రీకృతము లైనవి. ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్రోద్యమకర్తలను సమర్థించు విషయమున నందరను నిరాక్షేపజీయములగు వాదనలను నిరూపించు చున్నారు. హిందూదేశమున ననేక రాష్ట్రములందున్న పరిస్థితులకంటె భిన్న పరిస్థితులు ఆంధ్రదేశమునకు గలవు. వైశాల్య విషయమున ఆంధ్రదేశము ఏ రాష్ట్రమునైన కాల్యమునైన మించునేమో గాని తీసిపోదు. ప్రజాసంఖ్యయు ఇంకేరాష్ట్ర ప్రజాసంఖ్యకును దీసిపోవునది కాదు. మీదుమిక్కిలి ఈ విశాలదేశమున కంతటికిని ఏకభాష గలదు. ఇట్టి లక్షణములు చాలని ఇతర రాష్ట్రములను ప్రత్యేక రాష్ట్రములగుగ జేసినప్పుడు ఆంధ్రదేశమును ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నేర్పజుటకు బలవత్తర కారణములు గలవు ఈ కారణములు చూచినయెడ నాయభిప్రాయము. ఇతర కారణములను నూచింప బడినవి. ఇట్టి పరిస్థితు లుండినందుననే వీరూర దేశమును ప్రత్యేక రాష్ట్రముగ నేర్పజుచిరి.

విశ్వ విద్యాలయము

ఇక ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ విషయమును గూర్చి కొంత నుడివెదను. హిందూదేశమునం దంతటను క్రొత్త విశ్వ విద్యాలయములను స్థాపించుట యవసరమని అందఱు ననుచున్నారు. ఉన్నత విద్యాభ్యాసము చేయగోరు యవకులకు ఇప్పుడున్న విశ్వ విద్యాలయములు సౌకర్య, ఇటీవలే కొన్ని క్రొత్త విశ్వవిద్యాలయము లేర్పడెనట బడినవి. వారణాసి హిందూ విశ్వవిద్యాలయము, మైసూరు విశ్వవిద్యాలయము, పాట్నా విశ్వవిద్యాలయము క్రొత్తగ నెల కొల్పబడినవి. పూనానందు యవతీ విశ్వవిద్యాలయము నేర్పాటు చేయుటకు కార్యపరిధితులు ప్రయత్నించుచున్నారు. చెన్నపురి ప్రభుత్వ నిర్వాహక వ్యవస్థానివారు కొందఱు ప్రత్యేక ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ యావశ్యకత వంగీకరించిరి. ఆంధ్రయలో జన సమావేశములందు ఆంధ్రులు పట్టుదలతో విశ్వ విద్యాలయము నేర్పజువ వలయునని ప్రభుత్వమువారిని నిరంతరము గోరుచుండ వలెను. పట్టుదల విడువక ఈ మహాకార్య ప్రాప్తికే సంతక ప్రయత్నములు సలుప వలయును. మనమును పట్టుదలతో హిందూ విశ్వ విద్యాలయము నేర్పాటు చేసినవారు నేసిన ప్రకారము మనమును విశేష ప్రయత్నముచేసి జగం దాయకులందఱును రైతులనందఱును తరవాతను ప్రాభువేసి మనమే విశ్వవిద్యాలయ ప్రయత్నములను చేయవలెను. న్యాయమైన మన ప్రార్థనమును ప్రభుత్వము వారు నిరూపించే ప్రాధుర్య

వివరములు క్రింద.

చెన్న పురపాలక సంఘము	3
గోదావరిమండల సభ	4, 5
ప్రభావనామము	
గోదావరిమండల సభ	6
కృష్ణా జిల్లా మాన్యువల్ పబ్లికేషన్లు	7
విరోధా మహా సంగ్రామము	
విద్యుత్ శక్తి వాహనములు	8, 9, 10
విద్యుత్ శక్తి వాహనములు	11, 12, 13, 14

గోదావరిమండల సభ

కడ నారికేళ పనసాది ఫలవృక్ష పరిశోధితం బైన గృహరామంబులకు నిలయంబైన కోన సీమకు మధ్యప్రదేశంబైన యవలాపురంబునందు గల గోదావరిమండల సభ నేడు సమావేశమైనది. సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులైన పేరి నారాయణ మూర్తి పంతులు గారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. సభాధ్యక్షుని యారంభోపన్యాసము స్వాతంత్ర్యస్వక్తి విరాజిత మై యొప్పుచున్నది. మండల రాజకీయసభలయందు భరతఖండమున కంతకును సంబంధించిన కొన్ని రాజ్యాంగ నిర్ణయంబులు చర్చింపబడినను విశేషముగ మండలమునకు సంబంధించిన వ్యవహారములను జర్చించుట యాచారము. సభయందు సభ్యులు మండలంబునకు సంబంధించిన వ్యవహారములను సవిస్తరముగ జర్చించుచు గాన నా విషయంబులను సభ్యుల యోచనలకు వదిలి నారాయణమూర్తి పంతులుగారు వారీయారంభోపన్యాసమునందభిలభారతీయ రాజ్యాంగ సుస్థుల విమర్శమునకు బూరకొనుట సమంజసముగనన్నది. రాజ్యాంగ సమస్యలు స్థానికములైనను రాష్ట్రీయములైనను సర్వభారతదేశీయములైనను రాజ్యాంగసంస్కారమునకు స్వపరిపాలనము కీలకముగ నున్నది. మోడల వ్యవస్థలందును రాష్ట్ర వ్యవస్థలయందును సామ్రాజ్యవ్యవస్థలయందును స్వపరిపాలన విధానమును స్థాపించుటయే రాజకీయాందోళనమునకు ప్రయోజనము. స్వపరిపాలనము వైరుధ్య క్రిందికి దిగవలెనా క్రిందినుండి పైకి ఎక్కువలయునా యిందు ప్రశ్నలు నిరుపయోగములు. ప్రజావికాసమునకును స్వయంప్రకృతిత్వమునకును క్రింద మీద భేదము తెలియ స్వపరిపాలనము సకల వ్యవస్థలయందును స్థాపితము గావలసియున్నది. దేశభక్తి దయమునకును ప్రజాక్షేమమునకును సామ్రాజ్యము నందును గ్రామసీమలందును స్వపరిపాలనమును స్థాపించుట యవసరము. సభాధ్యక్షుడు వారి యారంభోపన్యాసమునందు స్వరాజ్యపాదమును సప్రమాణముగ సమర్థించిరి. “స్వరాజ్యము స్వాభావికము. తిట్టిన్నము లగు ప్రభుత్వాలు లభ్యము సర్వాభోవింశంబులు. స్వరాజ్యము వైవర్ధినియు, తిట్టిన్నంబులు మానవనిర్మాణంబులు. ప్రజాదేశము లైన రాజ్యతంత్రమును తాను వశపుకొనవలయును. తన భవిష్యత్తును తాను

విమర్శించుకొనవలయును.” అని సభాధ్యక్షుడు వారి వ్యాసమునందు తెలిపిన భావముల వలనను ప్రజలకు స్వపరిపాలనము సహజస్థితి యనియును పరాధీన మసహజస్థితి యనియును విశేష మగుచున్నది. ఈసహజమైనస్థితిని వలసరాజ్యములందు వలె భరతఖండమునందును స్థాపింపుడని ప్రజలు బ్రతికేడు పరిపాలకులను గోరుచున్నారు. స్వపరిపాలనము స్థాపితమైనపుడు కార్యవిర్వహణన్యాయ పరిపాలనాధికారములు జేరు చేయబడవచ్చును. శాస్త్రపరిశోధన విద్యాలయములు స్థాపింపవచ్చును. ప్రారంభవిద్యను నిర్వహణము చేయవచ్చును. స్వరాజ్య మున్నయెడల దేశ మన్నివిధముల వృద్ధిరాగలదు. స్వరాజ్యమునకు వ్యతిరేకవాదములు రెండు గలవు. “మొదటిది భరతఖండ మేకగ్రీవముగ స్వరాజ్య మభిలషించుట తేదనునది.” ఏ దేశమునందును ఏ రాజ్యాంగసంస్కరణమును స్వపరిపాలనము గల దేశములం దైనను ప్రజలందఱేకగ్రీవముగ గోరియుండలేదు. రుష్యా యందలి పరివర్తనమును ప్రజలందఱేకగ్రీవముగ గోరియుండిరా? “భారతపామరుల యోగక్షేమమును కనిపెట్టుటకు” స్వదేశీయులకంటెను విదేశీయుల కధికమైన సానుభూతి యుండుననుట విపరీతము. రెండవది “మనకు స్వపరిపాలనాశక్తి లేదనునది” పరిపాలనాశక్తి కలదో లేదో యిందు భవమువలనను తెలియబడినీయున్నది. 3000 ఏండ్లనుండియును ప్రజాసభ్యతను గలిగి 150 ఏండ్లనుండియును బ్రతికేడు పరిపాలనాధీనమునందున్న ప్రజలు స్వరాజ్యమున కనర్హులైనచో శివ రత్న లో తెలియకున్నది. ఒకవేళ యిట్లులము కాకపోయినను నన్నలను జేయుభారము బ్రతికేడు పరిపాలకుల మీదను గలదు. “స్వరాజ్యతంత్రశిక్షణమునకు స్వరాజ్యమే శిక్షరంగము” అని నారాయణమూర్తి గారు తెలిపిన భావమునందలి సత్యము రాజనీతిజ్ఞుల కనుభవైక వేద్యము. ఏజాతికిని పుట్టినతోడనే రాజ్యాంగపరిజ్ఞానము గలుగలేదు. అభ్యాసము వలన జాతులకు రాజ్యాంగపరిజ్ఞానము గలిగినది. రాజ్యాంగపరిజ్ఞానమును బడయుటకై స్వకీయానుభవమువలె పరానుభవము వినియోగపడదు. స్వానుభవమును గలిగి యుండుటకును స్వరాజ్య మవసరము. ఇప్పుడు మన యోచనల నన్నిటిని స్వరాజ్యభావమునందు కేంద్రీకృతము చేయుటకు పలుకారణంబులుగలవు. యుద్ధమువలన రాజ్యాంగ వాతావరణమునందు మార్పు గలిగినది. బ్రతికేడు రాజనీతిజ్ఞులు రాజ్యాంగ పునర్నిర్మాణవశ్యతను తలపోయు చున్నారు. హైందవ మహాన్ముడియ మహాసభలు స్వరాజ్యవశ్యత వైకకంఠ్యముగ నామోదించినవి. సామ్రాజ్యశాసన సభయందలి ప్రజాప్రతినిధులు రాజప్రతినిధికి స్వరాజ్యస్థాపనా వశ్యతనుగూర్చి విన్నపమును జేసిరి. దేశమునందంతటను స్వరాజ్యాందోళనము బ్యాపింపచున్నది. లోకమునందన్ని రాజ్యములందును స్వరాజ్యముగలదు. ఇట్టి పరిస్థితులందు రాజకీయసభల యోచనలను స్వరాజ్యమునందు కేంద్రీకృతము చేయుట యచితిము.

నారాయణమూర్తి గారు వారి యుపన్యాసమునందు పరాధీనతవలన గలిగెడి కీడును స్వాధీనతవలన గలిగెడి మేలును “ఎదుగు పొడుగు లేని పిల్ల రెండవ పిల్లవాడు” అను దృష్టాంతమోపమున బాగుగ వర్ణించిరి. ఆ పక్షనలను జదివినవారలకు పరాధీనతవలన గలిగెడి యసహాయస్థితి కన్నల పొడగట్టిన ట్లుండగలదు. “ఎదుగుపొడుగు లేనిపిల్ల యెప్పుడును పురిటిగుడ్డలలోనే యుండును. పిల్లవానిని నిరంతరదాస్యమునుండి విముక్తిచేయు మహాత్ముడు మాత్రము కనిపించుట లేదు” అని

ఆధునిక భరతవర్షస్థితి ఉపన్యాసమునందు నన్వింపబడినది. రెండవపిల్లవాడు ఫిలిప్పైనుద్యోగములు, ఆద్యోగములు పొందెను సేవత్వములు మోత్ర ముమెరికా పరిపాలనమునందున్నవి. ఈస్వల్పకాలమునందు ఫిలిప్పైనుద్యోగములు స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యములను బడసి వికసించుచున్నవి. ఉదాత్తభావ సమన్విత లగు ఆమెరికనుల ననుసరించి ఆంగ్లు భరతవర్షమును పాలించుట ధర్మము. “ఆంగ్లపరిపాలనమునకు ఫలము భారతీయులకు సర్వలక్షణ లక్షితమైన స్వపరిపాలనాధికారము నిచ్చుటయే వారి సకల్పము. మెకాలె హేస్టింగ్సు ప్రభువుల భావము లిందులకు తార్కాణంబులు. ఆంగ్లుల తమ యోగక్షేమమును చూచుకొనియైనను భరతవర్షమునకు స్వపరిపాలనాధికారమును ప్రసాదించవలసియుండును. భరతవర్షము పారతంత్ర్యస్థితియందుండునంత వరకును పాలకులకు బలకారిగ నుండదు” అని యుపన్యాసమునందు దెలుపబడినది. మన పరాధీనత పోయి స్వాధీనతను బడయుటకు కృతనిశ్చయులమై పాటుపడవలసి యుండును. సభాధిపతి యుపన్యాసమునందు “పల్లికుసర్వస్వ కనుషను రిపోర్టు” బాగుగ విమర్శింపబడినది. భారతీయులకు పారిస్వదేశమునందున్న తోద్యోగముల సోపంగమని నూరేండ్లనుండియును నేదో యొక విధమైన యాందోళనము జరుగుచున్నది. ఉన్నతోద్యోగముల నభ్యర్థించెడివారలకు సమకాలికపరీక్షలను జేయుట ధర్మమని ముక్కుదేండ్లనుండియును దేశీయమహాసభ తీర్మానములను జేయుచున్నది. కాని పంచాయతీ సభాతీర్మాన మీ తీర్మానమునకు విరుద్ధముగ నున్నది. పంచాయతీ సభ ఉన్నతోద్యోగములకు రాజ్యాంగ కారణముల ననుసరించి విశేషముగ నాంక్షేయులే యున్నవి నిర్ణయించినది. “ఉద్యోగార్హతకు ఇకముందు సామర్థ్యము యోగ్యత కాకను మరే యితరలక్షణములను మనము ప్రమాణముగ సంగీకరింపము” అని సభాధిపతి తెలిపిన భావమునందు హైద్రాబదు లాకాంక్షించెడి యుచితత్వవల్లయును నిమిషి యున్నవి. హైద్రాబదులు కోరునది నైసర్గికస్వత్వ సంతక్షణకాని ప్రత్యేకలాభములుగావు. బ్రాహ్మణేతరసమస్యను చర్చించుచు “నిప్పును చల్లార్చుటకు తోచిన ప్రయత్నమును వెంటనే చేయనియెడల కొంప కాలిపోదా? బ్రాహ్మణుడు కానీ, బ్రాహ్మణేతరుడు కానీ, హిందువు కానీ, మహమ్మదీయుడు కానీ, క్రైస్తవుడు కానీ తదితరుడు కానీ భారతమాతగర్భమున నుద్భవించిన తెరువాతే తల్లి యోగక్షేమ మందరకును సమానముగ కోరదగిన యంతము గాదా? కలహమునకు కారణము లేనపుడు దేశభివృద్ధి యందరకును గూడ ప్రేయోదాయకము అగునప్పుడు మనము ఏల కొల్లొడవలయును” అని నారాయణమూర్తిగారు చేసిన హితోపదేశమును దేశారాధనపరాయణులైన బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణేతరులను మనము చేయవలసియుండును.

ఆంధ్రరాష్ట్రమును గురించి ప్రసంగించుచు “హిందూదేశమున ననేకరాష్ట్రములందున్న పరిస్థితులకంటెను భిన్నపరిస్థితులు ఆంధ్రదేశమునకు గలవు. వెశాల్యవిషయమున ఆంధ్రదేశము ఏగాప్రపు నైశాల్యమునైన మించునేమో కాని తీసిపోదు. ప్రజాసౌఖ్య యందును ఇంకే రాష్ట్రమునకును తీసిపోవునది కాదు. మీరుమిక్కిలి ఈవిశాల దేశమున కంతటికిని ఏకభాషగలదు.” అని సంతేపముగ నారాయణమూర్తి పంతులుగారు రాష్ట్రనుకూలవాదభావమును దెలిపి యుండిరి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమును గురించి ప్రసంగించుచు “ఆంధ్రమహాసభ సమావేశమగునపుడు ఆంగ్లు

వల్లుదలతో విశ్వవిద్యాలయము నేర్పించవలయు నని ప్రభుత్వమువారిని నిరంతరము కోరుచుండ చలయును. మనము వల్లుదలతో హిందూ విశ్వ విద్యాలయనిర్మాతలు చేసిన ప్రకారము విశేష ప్రయత్నము చేసి మనము జమీందారులనుండి యును రైతులనుండియును షేందాలను ప్రోత్సహించి మనమే విశ్వవిద్యాలయ ప్రయత్నములను చేసు వలెను" అని చేసిన సదుపదేశమును విద్యార్థి మానులు భాషాభిమానులు గమనించ వలసి యుండును. నారాయణమూర్తి పంతులు గారు వారి యువస్వామ్యమునందు స్వరాజ్య సిద్ధాంతము ను సప్రమాణముగను సవిస్తరముగను విమర్శించి క్షుణ్ణితోషితప్రాయములను దెలిసి వారి స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నమును పరిస్పృహము చేసిరి. ఆ విధముననే ఆంధ్రరాష్ట్ర సిద్ధాంతమును నాంధ్రోద్యమతత్వమును శివిస్తరముగ విమర్శించినవారి పరిజ్ఞానోపేతమైనసిద్ధాంతమువలన నాంధ్రప్రభుత్వమునకు మేలుగలిగియుండును. మహాజనులు తెలిపెడి సదభిప్రాయము లన్నియును నాంధ్రోద్యమమును పోషించి బలపరచగలవు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము పట్టును విద్యావంతులు వారి సువిచారపూరితమైన భోవములను దేలుపుటయవసరము. విశ్వవిద్యాలయావశ్యకత సర్వజనాంగీకృతము. కాని అయ్యది అధికార నిర్వహణమునం దుండవలయునా? ప్రజా నిర్వహణమునం దుండవలయునా? ఆంగ్లభాష యేం దుండవలయునా? మాతృభాషయేం దుండవలయునా? అను సమస్యలు గలుగుచున్నవి. ఈసమస్యలను విద్యావంతులు చర్చించి సునిశ్చితాభిప్రాయములను దేలుపుట వలనను వారి యభిప్రాయములు ప్రజలకు ప్రమాణముగనుండగలవు. నారాయణమూర్తి పంతులుగారు న్యాయవాది వృత్తియందు వలెనే జేశారాధనోద్యమములందు వారి విద్యావివేకములను వినియోగించుచు దేశసేవను జేయుచు సభికతరమైన ప్రతిభను బక యదు రని నమ్ముచున్నాము.

కృష్ణాజిల్లా తూర్పుదెల్టా పల్లపుభూములు.

ఋధవారమునాడు గూడిన శాసనసభయందు కృష్ణాజిల్లాయందలి పల్లపు ఆయకట్టు భూములను నిర్ధారణచేయుటను గురించి పాలకులు చేయుట కేర్పాటును చేసిన విచారణను ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనునంతవర కాపుదల చేయుదని రోమచంద్రరావుగారి తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఒక శిప్రాట్టికలెక్టరును ఒక ఎంజనీయరును తూర్పు దెల్టా భాగములందు పల్లపుభూములను నిర్ధారణచేయుట కేర్పాటును జేయుటయను దాని వలన నాందోళనము గలుగుటయును పత్రికాపాతకులకు విదితము. భూములను నిర్ధారణ చేయుట యేం జేయో విషయములను విచారించుటని నియమితులయిన యుద్యోగస్థుల కాజ్ఞా యొసంగినది తెలుపుదని రాయచంద్రరావు గారు పాలకుల నిలికి పూర్వమసిగిరి. కాని వారి అజ్ఞలను తెలుపుటకు పాలకులు నిరాకరించిరి. గిల్లను గారు పాలకుల పక్షమున విచారణ పల్లపుసాగును నిర్ధారణ చేయుట కేర్పడిన దనియును పల్లపుసాగుకు దరఖాస్తు చేసినపుడే 17500 యకరములు పల్లపు సాగునకు లాయకు కాదని డి.పి.డబ్ల్యు శాఖవారు నిర్ణయించిరినియును ప్రస్తుత మీవిషయమై విచారణ చేయబడుననియును పల్లపుసాగును తగ్గించుట పాలకుల సంకల్పము గాదనియును విచారణ ముగిసిన పిదప సంప్రతించి విషయనిర్ధారణ చేయబడుననియును తెలిపియుండిరి. ఈ విచారణ వలన నప్రపంచెడి రయితులు కొందరు తప్పక

నేర్పడుదురు. విచారణసమయమునందు రయితులు వారి హక్కులను దుజువుచేయుటకై ప్రయత్నింప వలసి యుండును. విచారణనంతరము భూములను నిర్ధారణచేసెడి సమయమునం దైనను పాలకులు విచారణ శక్త్యవసానమును క్రజలకు తెలిపిన తరువాతను భూముల నిర్ణయమును జేయుట యుక్తము. కేవలము అధికారులు ఉత్తరువులను జారీ చేయుటవలనను ప్రయోజనము గలుగదు. మా మూలు పల్లపుభూములు పల్లపుతరగతినుండి తొలగించునపుడు వానికి పరటా నిచ్చుట గాని ప్రతిఫలము నిచ్చుటగాని సుభవింతు నని గిల్లనుగారు తెలిపియుండిరి. ఇది సంతృప్తికరము. కాని నిరుమితాధికారు లేమంతములను విచారించుచున్నారో తెలియనిది దానికి ప్రతికారమును నిర్ణయించుటకు వీలు గలుగదు.

కాశనసభ - చర్చాంత నిర్ణయము.

ఈ సారి కాశన సభా సమావేశమునందు సభాధిపతి కిని సభ్యులకును విచారణాంత నిర్ణయములను శేషభావము విశేషముగ గలిగినందులకు విచారము గలుగుచున్నది. సభాధిపతియం దిటీరిల వారికి సహజమైన కాంత శ్రద్ధభావము తగ్గి అసహనభావ మంతరించుట సంతాపకరము. కోశ వ్యవస్థలను జర్పించుటయందు తల తోక లేకలేకను సామాన్యముగ రాజ్యాంగమునకు సంబంధించిన సామాన్యవిషయములను సయితము కాశన సభలయందు చర్చించుట యాచారము. రాయచంద్ర రావుగారు నిన్ను సమాధిస సభయం దాదాయవ్యయ నిర్ణయించుటను విమర్శించుట కుపక్రమించుచు మోర్లిమింటో సంస్కరణములకును పత్రిక సర్వీసు కమిషను రిపోర్టుకును సంబంధము సారము గ సంబంధమును దేలుపుచు ప్రసంగించుట కుపక్రమించిరి. ఆ ప్రసంగమునకు సభాధిపతి యడ్డపడి ఆదాయవ్యయ నిర్ణయములను జర్పించుట కభ్యంతరము లేదు. కాని సామాన్య రాజ్యాంగ విషయములను చర్చించుట యసంగతమని నిర్ణయించిరి. రాయచంద్రరావుగారు సామ్రాజ్య కాశనసభయం దవలంబిత మగు చున్న మార్గమును తా మవలంబించెదమని తెలిపిరి. సభాధిపతి తిరిగి చర్చ పరిమితిని దాటకయందుట యుచితమని యును తాము ఖండనమునకు బూనుకొనిన దురుద్దేశము నా పొడిస కుందురని నమ్మెద మనియును తెలిపెను. ప్రసంగ వశమున రాయచంద్ర రావుగారు మోర్లిమింటో సంస్కరణముల పేరు తల వెట్టినపుడు సభాధిపతి తిరిగి ప్రతికోధించెను. రాయచంద్ర రావుగారు సామ్రాజ్య కాశనసభయందు సభ్యులందఱును నీ విషయమై ప్రసంగించిరి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. సభాధిపతి సామ్రాజ్య సభయందు రాజ్యాంగ నిర్మాణ విషయక చర్చజరిగి యుండలేదని తెలిపి యుండిరి. రాయచంద్ర రావుగారు మొన్న సమాధిస సభయందు గవర్నరుగారును సర్ అలెక్జాండరు కార్జ్యుగారును వ్యయమునకు జుట్టులకు చేర్చుట యవసరమని తెలిపిరిని ప్రత్యుత్తరము నొసంగిరి. సభాధిపతి బడ్జెటుకు సంబంధించిన చర్చకు 31వ నూత్రము ప్రకారము రాష్ట్రాధికారవ్యయ కాఖలకు సంబంధించిన నిర్ణయములకు మాత్రమే సంబంధమును గలిగి యుండవలయునని తెలిపిరి. రాయచంద్ర రావుగారు తాము చర్చించెడి విషయము కాశనసభకు సంబంధించిన దనియును ఖర్చుచర్చ రాష్ట్రీయ బడ్జెటునందు గల దనియును 31వ నూత్రము కాశనసభకును బడ్జెటునకును నన్వయించు ననియును సమాధానము చెప్పిరి. రాయచంద్ర రావు గారి ప్రసంగము నియమాతిక్రమణమును జేయుచున్నదని సభాధిపతి తిరిగి ప్రతికోధించెను. రాయచంద్ర రావుగారు ప్రసంగించుచు "ఉపప్రశ్నలు రాజసంక్రమ తలపాపును తగ్గించుట కుపయోగపడును" అని ముచ్చటించు చుండగ సభాధిపతి వారి ప్రసంగము నియమాతిక్రమణమును జేయుచున్నదని నిర్ణయించెను. అనంతరము రాయచంద్రరావు పంతులు గారు ప్రసంగమును చేయుట మానుకొని కూర్చునిరి. ఈ యుదంతము విచిత్రముగ నున్నది. రాయచంద్రరావు పంతులుగారు కాంత శ్రద్ధభావము. కాశనసభాచర్యలయం దనుభవము గల వారు. వారుగియును సత్క్రమించి సభాధిపతి నిర్ణయములకు ప్రతిఘటించువారు కారు. ఆయినను వారుగని నిమిషము లలో సభాధిపతి పరిబంధిత ప్రతికోధించుట మాద సభాధిపతి కెదియె; దురభిప్రాయము గలిగి యుండునని తోచు

చున్నది. ఆనధికారసభ్యులు వారి కాలమును పరిజ్ఞానమును నాలోగ్యమును ప్రజాసేవకై వినియోగించు చున్నారు. వారిని చర్చా సంఘములలోని యవజనుల నీతిని సభాధిపతి కానించుట సభా గౌరవమునకును ప్రతిఘటన ప్రతిహేతుము.

రాజ్యాంగ సంస్కార విమర్శకులు

శ్రీనివాసకాశ్రీ గారు లక్ష్యభూమిమునందు మన రాజ్యాంగసంస్కార విమర్శకులు' అను విషయమును గురించి యొక మహోపన్యాసమును జేసిరి. శ్రీనివాస నీతిశతకము నందు కర్ణించినటులు లోకమునందు భేములు మధ్యములు అధములు అని మూడుతరగతుల ప్రజలు గలరు. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సొసంగుటవలనను కొన్ని భాగములకు నష్టము గలిగినను స్వాతంత్ర్యము నొసంగవలయు నని నమ్మెడి రాజనీతిజ్ఞులు గలరు. వీరు మన రాజనీతిజ్ఞులు. స్వకీయ లాభములకు నష్టము లేకుండ రాజ్యాంగ సంస్కరణమును జేయు గోరువారు గలరు. వీరు మధ్యమ రాజనీతిజ్ఞులు తమ లాభమునకై హిందూదేశాభివృద్ధికి నష్టము గలిగినను నిర్లక్ష్యము చేయువారు గలరు. వీరు నికృష్టులు. మోచవుల నిరంతర పరిశ్రమ వలనను రాజ్యాంగ సంస్కరణము సాధ్యమని కాశ్రీ గారు తెలిపియుండిరి. బ్రిటీషు ప్రజలకు ప్రబోధము గలిగినది. సామ్రాజ్యముయొక్క విషయ దేశమును హిందూదేశము పరాధీనదేశయందు పాశబద్ధయై నను సామ్రాజ్య సంరక్షణమునకు జేసిన మహోపకారము బ్రిటీషుప్రజలకు వ్యక్తమైనది. పాశబద్ధము గాకను స్వపరిపాలనము గల భరతఖండము వలనను భారతీయులకును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకును గలుగగల ప్రయోజనము బ్రిటీషు ప్రజల భావములకు గోచరంబైనది. ఇటీవల హిందూదేశమంత్రీ చేంబర్లెను గారు హిందూదేశమునకు పరాధీనస్థితి పోయి స్వాతంత్ర్యస్థితి గలుగుట యవసరమని తెలిపియుండిరి. ఉత్తమ రాజనీతిజ్ఞులం దుదయించిన స్వరాజ్యభావమును వ్యాపింపజేసి స్వరాజ్యమును బడయుటకై శాంతిమాగ్ధమున పోరాడుట యవసరమని శ్రీనివాసకాశ్రీ గారు చేసిన సదుపదేశమును భారతీయులందఱును గ్రహించి మాతృసేవాపరాయణులై పాటుపడుట ధర్మము.

కొల్లేరుభూముల ములక.

కొల్లేరుభూములను ములకనుండి గాపాడుటకుయె తగిన ఏర్పాటులను జేయవలసి భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజుగారి కా తీర్మాన ముపపాదించిరి. రయితులు వారిభూములపపడపునుములకకు పాలగునని యెరిగియును భూముల నాక్రమించుకొనిరిగాన వారికి సహాయము చేయుట పాలకుల విధికాదని గిల్లనుగారు చేసినవాదమునింతగనుండగలదు. పాలనముప్రజల ప్రాణమాన ధనములను రక్షించుటకయి ఏర్పడినది. విశేష ద్రవ్యవ్యయముచేసి యైదును జనులయొ స్థిని ప్రాణములను రక్షించుట పాలకులకు ధర్మము. ఉప్పుపేరును వెడల్పుచేయుటకు కోటిరూపులు పట్టును గాన నదిమసాధ్యమని ఎల్లిసు గారు గిల్లను గారు చెప్పిరి. ఎల్లిరుగారు కొన్ని స్వల్ప సదుపాయములను గలిగించుటకు వీలుగలదు గాని విశేషము చేయుటకు వీలులేదని తెలిపిరి. ఎల్లిసుగారు రయితు లింతకంటెను పూర్వము దురవస్థ ననుభవించుచుండి రని మరొక వింత సమాధానమును తెలియజేసిరి. బ్రిటీషు పరిపాలనమువలన ప్రజాసౌకర్య మధికముగజేర్పడినదని చాటునపు డేసమాధానమునందు సారములేదు. సభ్యులు వేంకటపతిరాజుగారి తీర్మానమును నిరాకరించిరి.

రావుసాహెబు రామానుజం శ్రేష్ఠిగారు

ఆయుర్వేదము.

రామానుజం శ్రేష్ఠిగారు చెన్నపురి యందు సదభిమానముతో నాయుర్వేద వైద్యమును పోషించు చున్నారు. ట్రిప్లికేనునం దొక వైద్యాలయమును పోషించు చున్నారు. వారు ను వారి సోదరులును గలిసి సుంగంపాకమునకు దొక ధర్మాయుర్వేద వైద్యశాలను పోషించు చున్నారు. చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాల యందు నెలకు 15 రూప్యముల విలువగల ఉపదేశకములను మూటిని వాలుగు సంవత్సరముల కిచ్చుటకు రామానుజం శ్రేష్ఠిగారింగీకరించిరి. ఈ విషయగి నీవడి కన్యంగపు డాయుర్వేదమును పోషించుట ప్రశంసాన్యము. వీరి ధర్మము లింకను వ్యాప్తమై చెన్నపురి యందు సుస్థిరముగ నాయుర్వేద కళాశాలను స్థాపించుటకు వోడ్పడునని నమ్ముచున్నాము.

THE GREAT WAR.

The American Senate—War Resolution Passed.

A Belgian Relief-Steamer Torpedoed.

Furious Bombardment of Rheims.

KAISER FATALLY ILL.

[REUTER'S AGENCY]

WESTERN FRONT.

Enemy Bombards Rheims.

LONDON, April 3.
PARIS.—The Germans are furiously bombarding Rheims and the Mayor has requested many of the inhabitants to leave.

Some More Villages Captured.

Enemy Entangles in his own Wire Works.

LONDON, April 5.
F. M. Haig this afternoon reports we have captured the villages of Ronsoy and Basse Boulogne after sharp fighting. The retreating enemy was entangled in his own wire and suffered heavily. We continue to make progress despite resistance northeast and east of Metzencourt and have reached the western and southwestern edges of Gouzeaucourt and Havrincourt woods where we have taken sixty prisoners, two trench-mortars and five machine-guns.

No Fresh Action on the Somme.

This afternoon's French communique says the enemy has not attempted fresh action from the Somme to the Oise on the new front we conquered yesterday.

Our reconnaissances pushed forward at night north of Ganchy and north of Moy as far as the enemy lines which they found to be strongly held.

Intermittent Cannonade.

Unsuccessful Enemy Attempts.

LONDON, April 5.
There has been intermittent cannonade east and west of the Somme. Our gunfire yesterday evening stopped dead the German counter-attack which was preparing to debouch on Laflaux-Margival front where artillery duel continues. The Germans unsuccessfully attacked between Sapignoul and Godat farm. Some enemy detachments gained footing in advanced portion of a trench but were immediately driven out.

GREAT BRITAIN.

A Gallant Sergeant.

Awarded the Victoria Cross.

LONDON, April 4.
The "London Gazette" announces that the Victoria Cross has been awarded to Sergeant F. W. Palmer, Royal Fusiliers, who has also been promoted to the rank of Second Lieutenant. The Officers had been shot down when he took command of a company and hacked through wire entanglements under a point-blank machine gun fire, and captured and held, against eight successive waves, a vital position. This very conspicuous bravery, the "Gazette" says, cannot be overstated. His splendid determination and devotion undoubtedly averted what might have proved a serious disaster.

London Company Result.

LONDON, March 4.
Golconda Malay Rubber Co., Ltd., pays a final dividend of 30 per cent.

Feeling in England.

Governments vs Peoples.

LONDON, April 4.
Though the vast potentialities of American aid to the Allies are appreciated, the uppermost feeling produced by President Wilson's speech is one of deep emotion at the moral endorsement of the Allies' cause in a noble and moving utterance which like the voice of humanity, has awakened the conscience of the world to a realism, namely, a fight between the systems of Government, not a quarrel between peoples. The speech, which is compared with Lincoln's most notable utterance, is variously described as a new declaration of right, as a new gospel in the governance of mankind, and as a fitting sequel to the Russian revolution. Both events are bound to have the most profound influence on the destinies of nations. Some papers regard the speech as a clinching argument for a policy which has lately been much advocated, namely, no peace with the Hohenzollerns.

The Daily Chronicle hopes that the Allies will now officially declare for such a policy.

The Daily Mail says:—For the world's security the Germans must be freed from the despots who have inoculated them with a passion for slaughter and cruelty. They must be removed.

The Daily Telegraph says:—We take President Wilson to mean that the United States will only conclude peace with the German people when they have abandoned the inhumanities practised by their present regime of intrigues and desperadoes.

Inter-Departmental Conference

Indian Government Desires Abolition.

LONDON, April 4.
In the House of Commons this afternoon Mr. Chamberlain stated that an Inter-Departmental Conference on which the Government of India would be represented would be held in London in May to discuss the question of the abolition of indentured emigration from India. Meanwhile, it had become necessary to stop indentured emigration in order not to interfere with the Military recruiting in India. The Viceroy had informed Mr. Chamberlain that he and the Government of India wished that the indenture system of recruitment of labour for the colonies should not be resumed.

ARMY'S NEED OF MEN.

Sir W. Robertson's Appeal to Labour.

Strong Reply to Criticism.

LONDON, April 4.
Mr. Henderson presided at a Conference on the subject of the Trade Card Scheme. Dr. Addison, Lord Rhondda, Sir John Jellicoe, Sir William Robertson and representatives of trade unionists concerned in the production of essential munitions of war, not parties to the Trade Card Scheme, were present. The Government's position in regard to the scheme was conveyed to the meeting.

Sir William Robertson at the outset expressed his great sympathy with labour saying that he began at the bottom of the ladder and served several years in the ranks and he claimed to know how a working man looked at labour questions. He proceeded to state the imperative need of the War Office for men, the supply of whom it relied on Government to furnish. He dealt with the criticism of the War Office that it does not make the best use of the men it gets and said that mistakes had admittedly been made, but pointed out that this was the natural result of the state of unpreparedness for war through the absence of the continental system of organisation. The faulty system was due to want of foresight before the war on the part of the nation as a whole. Sir William Robertson proceeded to refer to the criticism of military operations and said that, considering the difficulties, marvellously few mistakes had been made. "Critics are chiefly disgruntled or otherwise undesirable members of the community who, having failed at their own professions, think they know all about the professions of every one else and employ most of their time in showing discontent and distrust of those in authority. Let us treat them with deserved contempt as the soldiers at the front do. Criticisms within the army are practically non-existent."

Germany not yet Beaten.

Dealing with the retreat from the Somme, Sir William Robertson opined that optimists' and pessimists' arguments on the subject were wrong. "Germany is retiring because she does not dare to stand up to further punishment in the occupied positions. No one retires in war voluntarily. But she is not yet beaten. She is retiring in the hope of becoming stronger numerically. She is stronger now than at any time during the war. Germany has many more divisions in the field than last year and she has increased her soldiers by about a million. This has been effected by a domineering autocratic government acting in total disregard of the most elementary principles of humanity and international law." He proceeded to show how the nationals and the peoples of invaded territories were compelled to serve in war industries thereby releasing an enormous number for military service.

Half-a-Million Men Wanted.

The speaker impressed on the Conference the necessity for encountering this desperate effort by enlarging the army to the utmost possible and showing the consequence of failure to do this. The immediate needs were half a million men between now and July. Individuals throughout the Empire had behaved magnificently in the way of absolute unselfishness. He was fully confident of victory but sufficient men were indispensable therefore.

To Crush German Despotism.

Sir William Robertson showed that no one desired to crush the German nation but to deal German despotism a crushing blow and prevent the recurrence of the horrors of the past two-and-a-half years. He warned his hearers that a great strain had already been put upon us but we must be prepared for a still greater strain before the finish of the war.

The War Must be Won on Shore.

Sir John Jellicoe's Declaration.

Sir John Jellicoe heartily supporting Sir William Robertson's demand for men pointed out that nobody knew better than the navy that the navy cannot win the war by themselves. He dilated upon the multifarious functions of the navy, but said that the war must be won

TELEGRAMS.

on shore. The navy could not get at the German. He dwelt on the difficulties of countering submarineism and stated that a large number of small craft were necessary. He hoped that everyone engaged in shipbuilding would do the utmost in their power. Referring to submarineism he said the "methods of dealing with it are a combination of devices, and fresh schemes are being introduced daily. Though submarineism is not escaping scot free, there is undoubtedly a serious time before the country and economy in food consumption should be the order of the day". Sir John Jellicoe paid a tribute to the mercantile marine quoting their services as an additional reason to reduce consumption to real necessities.

Available British Tonnage.

Shipping Controller's Views as to Best Use.

LONDON, April 5.
In the Commons to-day, Chionzza Money said that the Shipping Controller was endeavouring to map out the world trade of Great Britain and provide that the best use was made of the tonnage available. Traders could help by keeping the department in touch with the needs of particular interests. The controller was endeavouring also to survey the whole field of imports in relation to the tonnage estimated to be available during the remainder of the year and as it were to form balance-sheet. His idea was to arrange a priority of imports. Every effort would be made to make inevitable dislocation as light as possible. The Controller had hitherto requisitioned thousand vessels including eight hundred cargo steamers trading in well established lines of communication. The department was "combing out" vessels from distant parts of the world and employing them on shorter voyages nearer home so that the largest available amounts of imports for civilian population would be secured. The conclusions had loyally accepted the position despite the loss to them.

Press on the Appeal.

Extension of Age Limit Suggested.

LONDON, April 5.
Newspapers welcome Sir William Robertson's plain speaking and do not doubt that the nation will respond all the better for knowing the truth. They point out that British troops have already proved their ability to break any line the Germans can create and if the nation provides additional men our superiority will grow till the enemy cracks. The papers state that the Medical Re-Examination Bill will not go far towards providing an additional half-a-million and it is increasingly clear that resort must be made to men over forty-one. It is suggested that these should be formed into battalions to work or fight at home releasing young "daged" men for service in the field.

Rationing and Fixed Prices

Foreshadowed.

LONDON, April 5.
The Food Controller has proposed to the Cabinet that the price of wheat shall be immediately fixed substantially lower than at present and that the Government shall entirely control breadstuffs in the country.

Regulating Britain's Meals.

Lord Devonport's Latest Order.

LONDON, April 5.
The Press Bureau says:—Lord Devonport has issued a new public meals order to eating places. The order declares a meatless day and there are to be no potatoes except on meatless days and Fridays. The order fixes the following scale:—Four meals daily, two ounces of bread, and two-sevenths of an ounce of sugar each meal, meat two ounces at breakfast and five ounces each at luncheon and dinner. There is an allowance of two ounces of flour daily for pastries. The order does not apply to boarding-houses with under ten bedrooms, and eating houses charging a maximum of fifteenpence a meal.

Allies' Gains from U. S. Intervention.

LONDON, April 5.
Apart from benefiting by six hundred thousand tons of German shipping in American ports, the Allies will profit by the huge development of American shipbuilding. Seven times the tonnage is now being built as compared with the total output in 1914 and great orders have recently been placed in the United States on behalf of Great Britain.

The Embargo on Coffee.

Appeals to Imperial Government.

LONDON, April 4.
Various quarters including the British Empire Producers' Association are energetically appealing to the Imperial Government to remove the embargo on the exportation of Indian coffee to Great Britain.

The "Morning Post" says:—Mr. Chamberlain has proved himself a friend to India and it is difficult to believe that he will allow this in justice to be perpetrated, more especially as the tonnage required is small and is already reserved. Moreover, something in the nature of preference is being given to South American coffee, large quantities of which arrived in England before the prohibition. Most of it is believed to be held to German account and before the war was usually shipped direct to Germany.

The paper strongly protests against coffee grown by neutrals, for enemy destination, being given the monopoly in the British market against coffee grown in one of the most loyal of Native States.

Adjournment of Parliament

LONDON, April 5th.—The House of Commons has adjourned until 17th inst.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

Return From Exile.

PETROGRAD, April 4.

Six Social Democratic members of the Duma received an enthusiastic welcome on their arrival from exile in Siberia.

PETROGRAD.—The news of President Wilson's action caused a great sensation. Speakers explained its significance to crowds of troops and civilians amid wild cheers.

Soldiers Support Government War Policy.

LONDON, April 5.

PETROGRAD.—The Union of Republican Soldiers has resolved to support the Government with the greatest vigour in the continuance of the war until a durable peace assuring the Russian republic.

FRANCE.

Allied Press Opinions

The entire allied press hails as an event of epoch-making significance President Wilson's decision and agrees that the speech will go down to history as a most memorable utterance.

PARIS.—The "Figaro" says: To-day marks the moment when the whole world grasps the fact that it is impossible to live freely on earth side by side with Germany and her powerful army. The "Gaulois" considers that President Wilson's decision is overwhelming for Germany and most significant for those defending freedom. The "Matin" refers to President Wilson as a great citizen and thorough statesman, who, despite snarls and obstacles has succeeded in bringing a hundred million free citizens to cast their goods and persons into the fray for the triumph of right against absolutism and militarism. The "Petit Parisien" says America's joining the war on the morrow of the Russian revolution is a dual warning to the German people, if needed the latter are capable of understanding this mighty double lesson. M. Picton ex-Foreign Minister, writing in the "Petit Journal" says: America will bring to these fighting the leprosy which is corroding Europe, and which threatens to spread over the world, her invincible strength and credit, commercial and industrial resources, fleet, army and great moral power. From to-day the days of the death scattering mad beasts are numbered.

AMERICA.

Revenue to Meet War Expenditure.

LONDON, April 5.

A telegram from New York says, that it is expected that the additional revenue of 160 millions sterling for the United States and the Allies will be raised before the end of the year.

Senate Votes for War

LONDON, April 5.

WASHINGTON.—The Senate has passed the War Resolution by 82 votes to 6.

Speeches in the Senate.

Resolute Support for War Motion.

LONDON, April 5.

WASHINGTON.—Speeches in the Senate on the War Motion were characterised by resoluteness in support of the War motion.

Mr. Hitchcock in introducing it strikingly declared his conversion. He recalled his previous bitter opposition to war. Notwithstanding the overwhelming demand of the people and the view of the majority in Congress he had besought the President to adhere to armed neutrality. But the information in President Wilson's possession rendered that impossible. He dwelt on the high-minded purpose of President Wilson's declaration of war and insisted that the United States were not influenced by the least desire to acquire territory, to recover an indemnity, or to settle any historic grudge. The time for discussion has passed and the time for action has arrived.

Mr. Swanson said:—"The issue is whether we accept war or abject cowardly submission."

Mr. Lodge, in an eloquent speech, urged the seizure of German merchant ships in American ports to replace those sunk by submarines. He appealed for the sinking of political differences and urged Universal Military Service. He expressed the hopes that it would be possible to send ten thousand regulars to Europe in order that the United States flag should at least be unfurled in the field of France. For the worst of all wars is a feeble war. If we fight at all we must fight for all we are worth. The speech was loudly cheered.

Four members of the Senate following announced their intention of voting against the resolution but pledged their support for the war once it was begun.

Argentine Corn Output.

LONDON, April 5.

BUENOSAYRES.—Officials expect that hundred thousand tons of corn will be available for export after the needs of the country have been satisfied.

GERMANY.

Kaiser Fatally Ill.

An American Report.

LONDON, April 5.

The "Morning Post's" Washington correspondent says that American financiers with German connections are responsible for the report that the Kaiser is fatally ill with Bright's disease.

AUSTRIA.

Profiteering in Austria. A Political Scandal.

AMSTERDAM, April 4.

According to Berlin newspapers, the profiteering case which caused the resignation of Baron Schernck, Austrian Minister of Justice, is developing into an important political affair. It transpires that the report of the Court of Enquiry into the matter was actually altered by several Ministers without the knowledge of the Court. The "Vorwaerts" says the Austrian War Ministers have also resigned.

WAR AT SEA.

Latest German Outrage.

A Belgian Relief Steamer Torpedoed.

LONDON, April 5.

YMUIDEN.—A German submarine torpedoed without warning yesterday twelve miles off Scheveningen, the Belgian relief steamer "Trevier" sailing from New York for Rotterdam with a cargo of grain. Twenty four of the crew have been brought to Ymuiden.

Eight were wounded owing to the submarine shelling boats.

Hospitalships Torpedoed.

LONDON, April 5.

Macnamara stated that the enemy had hitherto mined or torpedoed six hospital ships. Two-hundred and forty-seven persons had been killed and seventy-three injured thereby.

SPAIN.

'Alnwick Castle' Disaster.

LONDON, April 5.

MADRID.—Twenty survivors of the "Alnwick Castle" have arrived at Carino.

ITALY.

LONDON, April 5.

ROME.—The "Tribuna" says:—America's entrance seals definitely the character of the world-war as that of a democratic alliance against an autocratic alliance. The "Giornale D'Italia" states America's step means that the world conflict can only be settled by the triumph of principles of nationalities and equality of States and liberties, all of which are fundamental principles which the Central Powers desire to crush and persist in declining to recognise.

BALKANS.

Monastir Again Bombarded. Many Killed.

LONDON, April 5.

A Serbian communique says:—The enemy violently bombarded Monastir with asphyxiating shells. Forty-seven of the population were killed and twenty wounded. A large number of houses were destroyed.

German Influence in Bulgaria. A Lesson From Russia.

LONDON, April 4.

Reuters's correspondent at the French headquarters in Macedonia says that in view of the Bulgarian and German misrepresentations of the Russian revolution, French aviators have dropped pamphlets in the Bulgarian lines, stating the facts and calling on Bulgarians to imitate Russia's example, and shake off German influence, which is leading Bulgaria to destruction. It would not be very surprising if the events in Russia led to a reaction in Bulgaria, where M. Miliukoff spent many years in exile and enjoys great influence.

Indian Telegrams.

From our own Correspondents.

[BY WIRE.]

SIMLA.

F. M. Sir Charles Egerton. Congratulated by Indian Army.

SIMLA, April 5.

The following telegrams are published for general information:—From his Excellency General Sir C. C. Monro, Commander-in-Chief in India to Field Marshal Sir Charles Egerton, dated Delhi, the 20th March 1917:—"All ranks of Indian Army send most hearty congratulations on your promotion to the rank of Field Marshal." From Field Marshal Sir Charles Egerton to His Excellency General Sir C. C. Monro, Commander-in-Chief in India, Delhi, dated the 22nd March 1917:—"Heartfelt thanks to Your Excellency and Indian Army. I am highly honoured."

Indian Defence Force. Leave Rules.

SIMLA, April 5.

In exercise of the powers conferred on him by section 15 of the Indian Defence Force, Act 1917, His Excellency the Commander-in-Chief is pleased to issue the following regulation for the grant of leave of persons deemed enrolled for military service under the Indian Defence Act 1917:—

Officers of the Indian Defence Force will be given leave in India S. P. to one month, and other members, without limit of time, by the Officer Commanding the Corps or unit to which they are appointed, a report being made

to the General Officer Commanding the Division or Independent Brigade. Applications by Officers for leave in India over one month and by all ranks for leave out of India must be submitted for sanction to the General Officer Commanding the Division or Independent Brigade.

Calcutta Volunteers in E. Africa. An Appreciation.

SIMLA, April 4.

His Excellency the Commander-in-Chief has received the following telegram from the G. O. C. East African Expeditionary Force dated the 3rd April 1917:—"On their leaving here for Egypt, I should like to express appreciation of the good work performed by the Calcutta Volunteer Machine Gun Company during the past two years in this country."

CALCUTTA.

Discovery of Bombs.

CALCUTTA, April 4.

An important discovery of bombs and seditious leaflets was made yesterday at Bhawanipore in the southern suburbs of Calcutta. A few days ago a Bengali suspect was arrested at Bhawanipore with two revolvers and some cartridges in his possession. This revelation and other information at the disposal of the police led the authorities to believe the existence of a gang of dangerous anarchists who had so far evaded internments. Yesterday C. I. D. Police raided six houses at Bhawanipore and arrested a young Bengali named Gopal Chunder Bera, a native of Midnapore District and student of the South Suburban School. His house being searched police found a number of bombs and numerous seditious leaflets in a trunk. The bombs were all ready for use and were secured in cardboard boxes complete with fuses and detonators.

THE INDIAN WAR LOAN.

CALCUTTA, April 5.

Applications for the War Loan now amount to Rs. 9,53,02,900. The details are as under:—

	RS.	AS.	PS.
Bengal	3,29,50,300	0	0
Bombay	4,13,24,200	0	0
Madras	26,15,700	0	0
The United Provinces	37,52,500	0	0
The Punjab	79,52,200	0	0
Burma	36,83,400	0	0
Bihar and Orissa	5,56,700	0	0
The Central Provinces	12,83,100	0	0
Assam	1,15,400	0	0
Minor Administrations	10,69,400	0	0

Applications to the Post Office section of the War Loan received up to third April 1917 number 1,754 of a total value of Rs. 16,85,150. Details by circles are as given below:—

Bengal and Assam 395, Rs. 3,31,400; Bihar 102, Rs. 1,23,325; Bombay 357, Rs. 4,65,700; the Central Provinces 187, Rs. 1,63,075; the Punjab 242, Rs. 2,68,400; the United Provinces 151, Rs. 2,12,875; Madras 99, Rs. 1,00,575; Burma 35, Rs. 10,600.

BOMBAY.

Karachi Freight Market.

KARACHI, April 5.

On indication that rather more tonnage might be available for April, the Karachi Freight Market eased off somewhat. The actual quantity of tonnage offering however has been small and the possibility of further tonnage being made available is now slight. The market is consequently firmer again with fair enquiry from shippers on bases 225 to 230 shillings for seed-grain.

UNITED PROVINCES.

Public Services Commission.

ALLAHABAD, April 5.

A U. P. Government communique says:—"The Government is prepared to consider any suggestion which reach them before the 15th May 1917 from non official gentlemen or Associations, on the proposals contained in the report of the Royal Commission on Public Service in India. Communications should be addressed to the Chief Secretary to the Government."

CENTRAL PROVINCES.

A Parsi Divorce Case. Divorce Granted.

NAGPUR, April 5.

Mr. Fitzgerald, District Judge, Nagpur, with the help of seven delegates under the Parsi Marriage and Divorce Act, disposed of a petition made by one Framroz Bulsara, Engineer Local Electric Company, against his wife Dinbai Bulsara and S. Parekh, brother of Mr. Parekh, Pleader, Nagpur, praying for her divorce, alleging that Dinbai had misbehaved on several occasions. The proceedings were conducted in camera. The delegates returned a unanimous verdict in favour of the petitioner and the Court granted divorce.

AMRUTANJAN

Best Indian Pain Balm.

SEDATIVE.

It is tested and tried by thousands of sufferers from pains and aches. No other medicine has such a wonderfully healing and soothing virtue like Amrutanjan always ready for use and as a Sprints.

LARGEST SALE IN THE WORLD.

Obtainable Everywhere.

Price Annas 8.

TELEGRAMS.

BURMA

Burma Legislative Council.

MAYO, April 5.

His Honour, the Lieutenant Governor, presided at a meeting of the Legislative Council held at noon today in connection with the budget for 1917-18. Several speakers spoke on various matters connected with the Province. His Honour, in a long speech, closing the debate, reviewed the events, activities and some of the possibilities of Burma for the period (18 months) of his tenure of office as the Head of the Province. He referred to the Viceroy's recent visit, recollections of which would never be forgotten. He expressed great regret of his impending departure from Burma. They would find his distinguished successor Sir Reginald Craddock wholeheartedly anxious to advance the interests of the Province. He next referred to the activities of Burma in the war which he characterised as continuous and progressive. The War Gift Fund of 29 lakhs was also touched upon, as also the War Loan and the important way the province had helped in the war by wolfram production which exceeded the previous year's figures a long way.

One of the features of the year's work was the appointment of representative committees of officials and non-officials to advise the Government in regard to important measures such as stockbreeding, enlargement of Legislative and Council proposals regarding trade policy after the war, Rangoon development committee and the Commissioner of Police's organisation all of which had been of the greatest advantage to the province. Another source of activity was colonisation of waste land on co-operative lines. Much work was proceeding in the Agricultural department and the Government of India had been asked to recruit officers for posts of an economic botanist and to a third Deputy Inspector.

Touching upon education his Honour paid a high tribute to Mr. Governor the former Director of Public Instruction in whose time the University Bill had been redrafted and the scheme for the commencement of the University on modified lines was worked out. The remark of the Honorable Member in charge of the Education Department in Delhi, had given rise to the idea that admission Burma University proposals had been postponed until Dr. Sadler came to India. His Honour had received no information on the subject but if that was the prevalent view of the Government of India he hoped, they would alter their attitude when Burma Government's representations had been laid before them. He shared the strong local feeling that a start should be made with the University on humble lines while welcoming the advice of Dr. Sadler or any other expert in working out the scheme for the final University.

Having dealt at length with other activities such as a revised constitution for Rangoon Municipality, Rangoon suburban development committee, departmental committee on town planning, draft Rangoon development, trusts, Medical Department, new Dufferin Hospital, Red Cross Fund etc. His Honour touched upon the jail reforms in Burma. There were 2000 persons in excess of the jail accommodation provided and out of them 1139 had to be released and arrangements were made for periodical examination of cases of select classes of prisoners, it being impossible for the Government to build new jails now. The Salvation Army had been assisted in the foundation of an industrial home for prisoners and a scheme had been worked out for the establishment of agricultural and industrial colonies to train certain classes of prisoners during the later portion of their sentences.

In regard to irrigation there was a steady progress. There were 36 irrigation projects engaging the attention of the department and water supplies were being overhauled.

His Honour concluded by saying that they had been able to do so much was due to the unflinching energy of his Secretaries, heads of Departments, district and other officials and non-officials. He, however, should like to record his opinion that Burma was at a great disadvantage in regard to other provinces in having its financial settlements fixed up at a time before the main buildings and roads in the province had been made. The buildings outside Rangoon and one or two headquarters would be regarded as a scandal and disgrace in any other province in India. The bulk of the police force outside Rangoon were accommodated in mud huts and most of the public buildings were of wood and inadequate and unsuitable. In regard to road communication Burma was infinitely the worst provided province in India. It was quite clear that money could not be found from revenue and His Honour considered Burma had a strong claim on the revenue of the Imperial Government. He did not hesitate to say that if the Imperial Government were unable to make a grant to Burma, Burma could advance by borrowing money in open market for its communications which method of finance appeared to be peculiarly suitable to the conditions in the province.

In conclusion he wished the members good bye and thanked them for all the assistance he had been given during his tenure of office.

PUNJAB

Extortion of Confession.

Government Appeal Against Two Policemen.

LAHORE, April 5.

A Press Communique states that an appeal was recently preferred by the Local Government against the order of the Sessions Judge of Gurdaspur acquitting the Head Constable Miran Bakhsh and the constable Hamed Din, who were committed to sessions on charges of causing death and hurt to one Jinda, an under-trial prisoner, in the process of extorting confession by torture. The Chief Court has accepted the appeal and the Head Constable Miran Bakhsh and constable Hamed Din have been convicted and sentenced respectively to 10 and 5 years rigorous imprisonment.

N. W. F. PROVINCES.

Viceroy's Tour to Peshawar.

Reply to the Address of Municipality.

PESHAWAR, April 5.

The following is the full text of H. E. the Viceroy's reply to the address of the Peshawar Municipality:—

It has given me great pleasure to be able to visit your historical city of Peshawar and to see for myself something of this famous Frontier Province and its many people and not the least among the pleasant impressions which I shall carry away from my visit, will be a vivid recollection of the loyal and hearty welcome with which I have been greeted and which you have now formally extended to me in your address.

Nothing in your address has appealed to me more than that while gratefully recognising your happy immunity from the grievous sufferings which this catastrophe of war has brought to so many parts of the world you recognise also the greatness and justice of the issue for which our Empire is fighting and you welcome the opportunity offered you to share in India's contributions in the prosecution of the common cause. Your province true to its martial traditions has not been backward to answer the call to arms and now that India has been privileged to share in the Empire's financial burden, I am gratified to learn that the people of Peshawar have shown marked eagerness to help. You have told me that Peshawar is not a wealthy district. It must, therefore, be your strong sense of patriotism which enabled you at the meeting here recently to promise free gifts amounting to Rs. 19,000 and to contribute 9 lakhs to the War Loan.

Though you have been mercifully screened from the war itself you have not been from frontier troubles of your own. In particular you have referred to the mischievous activities of the Mohmands but they are now being subjected to a close blockade and we have no intention of raising it until we are satisfied that there will be no recurrence of lawlessness. When I view the frontier as a whole however, I cannot but feel, and I say it from a lack of sympathy with the inconvenience and losses suffered and no lack of appreciation of the admirable patience with which these have been borne, that it is a matter for congratulation that these frontier troubles have not been greater. For, with so many disturbing influences at work it would not have been surprising if we had been confronted with widespread trouble on the border. As it is, the great mass of the tribesmen have turned a deaf ear to the importunate intrigues of our enemies and the frontier as a whole has stood solidly loyal, and herein I would like to mention specially to mention that the excellent examples set by the Afridis whose good sense and fidelity to their engagements have proved a valuable asset. Further I would once more gratefully recognise the debt we owe to the staunch and sagacious statesmanship of our friend and ally His Majesty the Amir of Afghanistan. I would also take this opportunity of recording both my own and your obligations to the skill and devotion of your Chief Commissioner, Sir George Roos Keppel and of the whole body of officers serving under him.

In your address you allude to the restrictions which have been placed on the export of wheat from India. These restrictions were designed to prevent hardship to the Indian consumer. But the Government have also had to look to the interests of both the Indian cultivator and the British consumer. Our policy has been to retain in the country sufficient stocks for internal consumption and to allow the surplus to be exported. Remunerative prices have thus been secured to the producer in India while welcome supplies have been provided for consumption in the United Kingdom. It has not been easy to reconcile all the conflicting interests and I am glad to learn from your remarks that the limitation placed on export have brought substantial relief to the urban population of this district.

The recent heavy restrictions on railway traffic to which you refer were rendered necessary primarily by the shortage of coal due to short raising in the collieries and to the heavy demands made by the navy. But the coal supply has improved very considerably and railway stocks are now being replenished. These heavy restrictions have necessarily resulted in an accumulation of goods traffic which even at normal times would involve a temporary dislocation of traffic. The position is however, improving and it is hoped that the few restrictions still in force will be withdrawn before very long. There have been, I am aware, foolish rumours on the subject of recent railway restriction and those have been ignorantly attributed to such causes as the movement of troops. After what I have said I need not tell you further how completely without foundation such rumours have been.

You allude to the help which has been given by the Government of India towards the financing of the scheme for the drainage and water supply in Peshawar city. You have before you in this scheme a very difficult and intricate problem and we have always felt that the sanitation of your city is a matter of more than local interest. We have recognised that your scheme is one which local resources cannot meet and we have as you justly recognise been generous in our financial help. We are giving you another lakh this year and we had hoped that this would be our final instalment. But I see you threaten a further attack on us. I can only say that I hope you will be very moderate in your proposals. We shall give them every consideration but you will remember that our resources are limited and that we have other claims on such funds as we possess.

Gentlemen, in again thanking you for your welcome I would say that I hope and believe that your loyal prayers for the complete victory of His Majesty's forces will be fulfilled in the not distant future.

Owing to a second leakage of Matriculation Examination papers the Registrar of the Calcutta University last evening issued notice cancelling the examination which commenced on the 30th March. Further orders will be notified shortly.

బంగాళా రాష్ట్రమునందు కలకత్తాలో గత మంగళవారమున దొక బంగాళీయునకు ఇంకోక బంగాళీ వాని భార్యను తీసికొనిపోయెనట. భార్యను గోల్పోయిన వాడు కేసు చేయగా మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు నడిపించి ముద్రయి 50 రూ.లను యధానిధి కొనగిస్తామని సమాధాన మేర్పరచి పంపించెనట. మేజిస్ట్రేటుగారు యధానిధికి విశేష సహాయము మొనర్చుచున్నారు. ఇంత సులభముగా తప్పించుకొన గలిగినందులకు ముద్రయి సంపించెను. ప్రతిముద్రయి కూడ ఇట్లు ఒక్కొక్క ద్రోహమునకు 50 రూ.ల సొమ్మును యధానిధికిచ్చి తప్పించుకొని పోగలిగినయెడల యధానిధి కెంతయో లాభము గలుగును గాని ద్రోహములు మితిమీరునని మద్రాసు ప్రెస్సు పత్రిక వ్రాసినది.

జూ బు లు

I

5 వ ఆంధ్రమహాసభ.

ఆయా రాజ్యపు ఆంధ్రమహాసభ యొక్క అగ్రాస నాధిపత్యమును వహించుటకు పలువురు మహానీయులయొక్క నామములు సూచించబడినవి. ఇంతవరకు ఆంధ్ర ప్రముఖులు బహుమంది ఆధిపత్యము వహించి తమకు గోచిన అభిప్రాయములను వెల్లడియున్నారు. ఈయనద్యమమునకు తగినంత ప్రాముఖ్యము ఆంధ్రదేశమున గలిగియె యున్నది.

ఆంధ్రోద్యమము యొక్క ప్రపంచసంక్షేమ భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజనమని నాయభిప్రాయము. ఈసంక్షేమమునకు యావద్భారత ప్రాముఖ్యము గలిగిన నే గాని మన యాశయులు నెరవేరవు. ఈసంక్షేమ నెడల పూర్ణమయిన సానుభూతి గలిగి పరరాష్ట్ర యుద్ధదేశీయ నాయకుని ఈసంవత్సరము అగ్రాసనాధిపతిగా నాహ్వానించుట ఉత్తమము. పూనావాస్తవ్యులయిన లోకమాన్య తిలకు మహానీయుడు నర్సవిధముల ఈపదవి కర్హుడని నాయభిప్రాయము.

మతియు నేకారణచే నయిన పర రాష్ట్రీయుని నాహ్వానించు తలంపు నీ సంవత్సరము మానుకొనునెడల తత్పదమునకు మహారాజు క్రొంద వేంకటప్పయ్య పంతులుగారి కంటే ఎక్కువ తేదని నాయభిప్రాయము. వేంకటప్పయ్యగారే ఆంధ్రోద్యమము, ఆంధ్రోద్యమమే వేంకటప్పయ్య గారని అతిశయోక్తి లేకుండ జెప్ప వీలయినప్పటికి ఈ సందర్భమున వారి నామమును ముఖవిషయమున మన భర్త్యమును నెరవేర్చినవారము కాని దోషము మనకు వాటిల్లును. కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమునకు కార్యదర్శి పదములో నున్న కొందఱు ఏకకాలమున అన్యక్షపదవి వహించి యుండుటచే వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు స్థాయి సంఘమునకు కార్యదర్శిగ నున్నను అగ్రాసనాధిపత్యము వహించుటకు ఆక్షేపణ లేదని నే దలంచెదను.

చెన్నపురి ఏప్రిలు 5 ఉన్న వ లక్ష్మీనారాయణ.

అల్పనై ప్రభువు:-నిన్న టిడినము అల్పనై ప్రభువు పరచిన చెనని రూటరు తంతివాస్తవం చెను. అత్యుచ ప్రభువు దక్షి. కాక్రీకాలో జేమును విద్రోహమును గూర్చి విచారించిన సంఘమున కధ్యక్షుడై యుండెను. బ్రాహ్మణులు జడ్డి గ్రీగ రోస్కిగారు మరణదండన విధించిన విద్రోహి నల్ రెయిసుల్ ఫిలిప్సు అను నతడు ఇటీవల మందుసాగుగి మంత్రినగమున కధ్యక్షుడుగా నియమింపబడెననియు రూటరు ప్రకటించియుండెను. ఇదివరకు దక్షి. కాక్రీకాయందు విద్రోహులై యుండిన వారు గూడ ప్రస్తుతము సహజమాతృదేశభక్తిచే జేరక్షణమున కెల్లు కంకణము కట్టుకొనుచున్నారో విచిత్రముగా కన్నట్లకమానదు.—మద్రాసు మెయిలు పత్రిక.

కొచ్చి సంస్థానమునందు పూర్వ మహారాజు గారనేక గ్రామ పంచాయతుల నేర్పడిరి. ఈ గ్రామపంచాయతులకు గ్రామారోగ్యధికులమీదను, వ్యవసాయసరముల మీదను, రోడ్లను గాపాడుస్థితుల మీదను అధికారము నిచ్చిరి. పూర్వమహారాజు శ్రీరామవర్మ మహారాజుగారికి వచ్చి పూర్తి యైదునందు మహారాజుగారు వచ్చిపూర్తి బహుమానముగా గ్రామపంచాయతులకు అధికారము వృద్ధిచేసి చిన్నచిన్న సివిలు కేసులను గూడ విచారించు నధికారము నొసంగిరి.

బెంగళూరునందు గతమాసము 19-వ తేదీని క్రొత్త వెదురు బజారులో నలుగురు (మహమ్మదీయ) బండ్లు తోలు వారు గారిసక మిలిటరీ పోలీసులొకడును జోస్సు అను నతని వెదురుకట్టలతో కొట్టి కాల్చియెముకలను విరచిరి. ఎముకలు పూర్తిగా విరిగినందున కాలు కొనివేయవలయునని భయమగుచున్నది. ముద్దులుల యొద్దనుండి రి వెదురుకట్టలు పోలీసువారి కరమైనవి. ఈ కేసు ఈ నెల 11-వ తేదీని బెంగళూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట విచారించబడును.

బెజవాడ ప్రజేయరత్నక సంఘ కార్యదర్శి మామ జమా కిర్కూబాలి తోను పంపించిరి. మరియొక బాలితానుగూడ పంపుదు రనియు కూడ దీనియందు "సశేష"మని వ్రాసియుండుటచే గ్రాహ్యమగుచున్నది. మామ చేక జాలితాను పట్టి రూ. 43915 లు జమవచ్చినట్లును రూ 8153.13-0 లు ఖర్చు అయినట్లు లెక్క కనుపించుచున్నది.

బిరోపామహాసంగమము

అమెరికా రాజ్యాంగసభ - యుద్ధతీర్మాన మామోదింపబడుట

జర్మియం సహాయక నౌకనుముందుట

రెయిన్సుయొద్ద తీవ్రమగు ఘట్టము

రెయిజరుగారికి ప్రమాదకరమగు వ్యాధికలుగుట

(రైటరు ఏ జెన్సీ)

ఇంగ్లండు

యుద్ధమునకు సైన్యము

లండను, ఏప్రిల్ 18:—వాణిజ్య విషయమై హెండరు సర్ గారి అధ్యక్షతక్రింద ఒక సభ జరిగినది. డాక్టరు అడిసన్, కోండా ప్రభువుగారు, సర్ జార్జ్ జెల్లికో, సర్ విలియం రాబర్ట్ మున్నగు ముందుగుండు సామాను సభ్యులుచేయు వారు కూడ సభకు దయచేసిరి. దొరతనమువారు వాణిజ్య విషయమై తమకు గల యశస్విప్రాయమును సభవారికి తెలియ జేసిరి చిన్నప్పటినుండియు కార్మిక జనుల పక్షమందే పనిచేయుచున్న సర్. విలియం. రాబర్ట్ మున్నగు కార్మిక జనులపట్ల తమసాను భూతినికనపరచుచువారికి వలయు సాయ మొనర్చి దనని అభయహస్త మిచ్చిరి. యుద్ధ కార్యాలయములందు జనులు అత్యవసరముగ కావలసి యున్నారు. వీరిని సమకూర్చుట దొరతనమువారి భారము. యుద్ధ కార్యాలయమునకు లభించిన జనులకు సరిగ్గా యుద్ధకార్యాలయము వారు వినియోగించుట లేదని కొందరు చేసిన ఆక్షేపణ నిజమయిన సంగతియే. కాని దొరతనము వారి సంగ్రామమునకు మొదటనుండి అప్రయత్నములు గుంటుచే నిట్టి యాసందర్భము కలిగినది. మొత్తముమీద యిలాంటి యుద్ధసందర్భమున తగినంత విచక్షణచేయక దుడుగుమని కయ్యమునకు అన్ని జాతులవారును దిగుటచే సంభవించినది. సంగ్రామ పద్ధతులనుగురించి కొన్ని ఆక్షేపణలు కలిగినవి. కాని సంకటముతో కూడుకొన్న ఈ విషయ స్థితులను బట్టి చూడ ఈ తప్పులు తప్పులుగా నెంచబడకూడదు. స్వయముగ తమంతట తామెట్టి కార్యనిర్వాహకమును చేయలేకుండయేగాక, తమ కార్యములను సహితమునవరించుకొన జాలనివారు మాత్రము చులకనగా నాక్షేపణలుచేసిన చేయుదురు గాక. మనము వాని నంతగ పాటింప పనిలేదు. రణముఖమందున్న యోధులు ఎట్లు నిరసనతో పని నన్నిటిని చూతుకో మనముకూడ వీరుచేయు ఆక్షేపణల నట్లు నీచముగ భావించెదము. సైన్యముల లోపల యిట్టి ఆక్షేపణలు లేనేలేవు.

జర్మనులను వంచుట కష్టము.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—జర్మనులు సోమునుండి తిరోగమనముచేయుట మన దాడికాగ లేకపోవుటవలన నని యందరును అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇదంతయు కేవలము మిథ్య. తాము స్వాధీనము చేసికొన్న స్థలములలో ఏదైన పరాధమక కలుగకుండగ వెనుకకు పోవుచున్నారని వేరొండుకాదు. సమరమందు జుద్ధిపూర్వకముగ ఎవరును పారిపోజాలరు. కాని జర్మనులు ఇంకను జయశీలరనియే పిలువబడుచున్నారు. సైన్యములనున్న టిని సమకూర్చుకొని ఎక్కువ సంఖ్యగల దండనీ సైనికులను తిరోగమనముచేయుచున్నారు. కాని మనకు భయపడి ఎంతమాత్రము కాదు. యుద్ధ ప్రారంభమందు కంటే జర్మనులు ఇప్పుడు మరింత బలకార్యములు కలపారుగ నున్నారు. నిరీతి సంవత్సరముకంటే ఈ వర్షమందు జర్మనులకు యుద్ధ భూమియందు ఎక్కువ సేనగలదు. మునుపున్న సైనికుల కంటే యిప్పుడు 10 లక్షల సైనికులు ఎక్కువగ కలరు. అంతర్జాతీయ నియమములను అన్నిటిని విస్మరించి భూతదము యావంతయులేక జనుల సంధిని, వివక్షతలేక యుద్ధమునకు రావలయునని బలవంత పెట్టుటచే నింత గొప్ప సైన్యమును పోగుజేయగలిగిరి. జర్మనులచే నాక్రమింపబడిన దేశములను జనులు యుద్ధ పరిశ్రమలందు పనిచేయుచున్నారని తెలిపిరి.

5 లక్షలమంది కావలయును.

ఇట్టి సంక్షోభకాలమందును సైన్యములను వీలైనంత వరకు ద్విగుణించకపోయినచో మనకు గర్హంపాము లేదని ఒక త్రివిధికి. సైన్యములను వృద్ధిచేయనిచో మనపట్లందు మనకెఱుకని వ్యక్తికరించిరి. స్వాధీనత్యాగపరాయణులును సుఖిలుగునగు 5 లక్షల సైనికులు తక్షణము కావలయును. సంగ్రామమందు విజయకారకు కలిగజేసిన తగినంత జేనమును సమకూర్చుకొని, విజయమును బ్రతిపదించుట.

జర్మనుల నిరంకుశ ప్రభుత్వమును అణగద్రొక్కుట
లండను, ఏప్రిల్ 18:— జర్మనులను నశింపజేయవలెనను తలంపు ఎవ్వరికిని లేదు. జర్మనుల నిరంకుశాధికారమును మొదలంట నడచి వేయవలెనని ఎల్లవారును కోరుచున్నారు. వీరి నిరంకుశ దుండగములను అణగంటించి రెండున్నర-వన్నముల నుండి ఆచరింపబడుచున్న దురాగతములు మరెన్నడును సంభవించకుండగ తమజాపాయ మాలోచించవలెను. ఈ యుద్ధమున నెంతయో కష్టభారమును వహించి యున్నారము. కాని యుద్ధాంత్యమునకు లోపుగ వచ్చు అన్ని భారములను తీరసావహించి కార్యము నిగ్రహించవలసిన పూచీ మనదై యున్నది.

నౌకాయుద్ధముచేతనే మనము సంగ్రామమున విజయములు కావలయును

లండను, ఏప్రిల్ 18:— రాబర్ట్ మున్నగు మడివిన దాని నంతకు బలపరచుచు ప్రత్యేకముగ నౌకాదళములే విజయము కొందలేనని నౌకాదళాధికారులచురు మాత్ర తెలిసినట్లు ఇతరుల కెవరికిని తెలియజాలదని జెల్లికోగారు ప్రస్తావించిరి. భూసైన్యములు కూడ ముఖ్యముగా ఎక్కువ సంఖ్యలు గావలయును. భూసైన్యములు నౌకాదళములు కలిసి సంగ్రామమును పోగు సలిపిన దిగ్విజయముల మగుదును. అయితే కాని ప్రత్యేకముగ నౌకాదళమువారు నిగ్రహించుట కష్టము. నౌకాదళములకు నేయిమను లున్నవన్న సంగతి ఎల్లరకును తెల్లమేకదా! అయినప్పటికిని యుద్ధము సముద్రముమీదనే తుద నెగ్గవలెను. నౌకాదళములు జర్మనులను సమీపింపజాలవు. వారి అంతర్గ్రాముల చేరు తలచిన మాత్రాన ప్రాణాపాయముల మగుదును. అంతర్గ్రాముల నివారించుటకు చిన్న జీడ తన్నియోకావలయును. కాన జీడలను నిర్మించువా రందరును యధాశక్తిగ తమకు పీలయినవరకు ఓడలను సప్రయ చేయవలయును. జలాంతర్గ్రాముల నెదిరించుటకు చాల చతురత యుండవలెను. వీటిని గురించి దినదినము క్రొత్త ఊహలను చేయుచున్నారు. జలాంతర్గ్రాములు కేవలము నష్టము పొందకుండనేను నూటికొకటి పోవుచునే యున్నది. కాని ఇదొక శంకించవలసిన విషయము కాదు. మన కిప్పుడు లిండిలేక పడుచున్న కష్టముల చూడ జలాంతర్గ్రాముల నష్టము నష్టమే కాదు. జీవనాధారమునకు ముఖ్యవసరముగ తోచు లిండి సామగ్రులను సమకూర్చుచు అనవసరముగ ఉల్లాసముగ చేయు చిల్లర తిండ్లను గట్టిపెట్టవలెనని నుడివెరి. విజేతములలో పనిచేయుచున్న సముద్రవ్యాపారయోధుల వారిని జెల్లికోగారు అభినందించిరి.

సైన్యశాలా నౌకలను ముంచుట.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—శత్రువు లింతవరకు 6 వైద్యశాలానౌకలను ముంచిరి. వానిలో 247 గురు వృకులైరి. 73 గురికి గాయము లుత్పలినవి.

ఆహారములకు మితి యేర్పరచుట

లండను, ఏప్రిల్ 18:— ప్రస్తుతమందు ఆమ్ముచున్న భరంకంటే చాల తక్కువగ గోధుమలను విక్రయించుటకు తగిన సాధనములను చూడవలెనని ఆహారాధికార మంత్రి వర్గమువారిని కోరిరి. దొరతనమువారే జేతనందు అంతటను ఆహార పదార్థములను పంచివెట్టి భారమును పూనుకొనకతే పనికూడ ఉపపాదించిరి.

యుద్ధమునందు జేరు జనులకు వయసు పరిమితి నియమించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—వారా పత్రికలన్నియు సర్ విలియం రాబర్ట్ మున్నగు ప్రసంగించిన విషయముల నన్నిటిని ఆమోదించిరి. వాస్తవము తెలిసిన పిమ్మట జనులు జేతమును కాపాడుటకై ముందుకు రాకుండ నుండెను. ఇదివరకే ఎవరు జూదినను జర్మనుల పంతులను సునాయాశముగ భేదించుచున్నారు. వీనికి దోడు సైనికులు హెచ్చుగజేతనతో జర్మ

నులను పూర్తిగా పోవలసి వలయు. తిరుగ జనులను పరీక్షించి సైన్యములందు సమకూర్చుటకు ప్రతేక బెట్టిక వైద్యవట్టము 5 లక్షల మందిని సంగ్రామము కాలింప జాలదు. ప్రస్తుతమందున్న సైన్యమును 11 ఏండ్లక్రమము గల వారిపట్ల ప్రయోగించిపో లాభకరముగ నుండును. వీరిని పబులములక్రింద పెట్టించి జేతనంజే యుంచి సమగ్రము చేయించుట గారి ఇతర సలహా. ప్రతేకము చేయుటగాని జరిపవలెను. ఇదివరకు గణన భూతమగు సంపుటకు జేత జేతను దు చేర్చిన యువజన పబులమును కలగంగమునకు పంపవలెను. అని పత్రికలు కాల్చుట.

బ్రిటనువారి తీవ్ర యెత్తాటు.

లండను, ఏప్రిల్ 18:— వాస్తవమువారిట్లు ప్రాయము న్నారు:— భోజనశాలలనుగూర్చి బాధ్య జేతనోపక్రమము బహిరంగముగ ఒక క్రొత్త ఆశ్రయమును పొందజేసివారు. మాంస భక్షణము లేనివారును సర్వశాము వాసులు ఉరుల గడ్డలను తినవచ్చును. ఈ క్రమము మరొకటి తిండి తినవలయును:— భోజనము 4 గు సార్లు భోజనము 1 రెండు నులు కొట్టె, భోజనము 1-కి 2/7 జొన్నల పంపబడ, చల్లిభోజనమునకు రెండున్నల మాంసము 1 ఫలపాదములకును, భోజనమునకును 5 జొన్నలమాంసమును తినుట కీయవలెను. ప్రతి దినము వీడి వంటలకు 2 జొన్నలవీడి నీయవలెను. 10 కంటే తక్కువగ గదులుగల భోజనశాల గృహముల పట్లను భోజనము 1-కి 15 జొన్నలు వసూలుచేయు వంటపూటిండ్ల పట్లను ఈ నియమము కఠిన బాలదు.

దైన్యశాలలందు సైనికులు

లండను, ఏప్రిల్ 18:— నౌకలు నిలపుచు పటాలము లకు చేరన సాధ్యంబు ఎక. వ్యూహాచారముగారికి దిక్పరీక్షా క్రామము బహుమతినిచ్చిని లండను గజెటు ప్రాయముచున్నది. వీరిని లండను లెస్టి నెంటుగ గూడ ఏర్పడిరి. వీరికి పటాలమునకు అధికారి నియమించబడిన కాలమందు ఉపాధ్యక్షుల నందరిని శత్రువులు కాల్చివేసిరి. తిరుగ జేరినట్లడి ఎనిమిది సారులు పోరినను యిసుమంపైనను బంగరక జయమునెందిరి. వారి సాహసవైర్యములే నొప్పు ఉపద్రవమును తొలగించిన వని లండను గజెటు ప్రాయముచున్నది.

బంధక వ్రాతమును తొలగించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 18:— ఇండియాశేతము నుండి బంధక వ్రాతమును తొలగించుటకు మే నెలలో లండను నగరమున అంతర్జాతీయ సమావేశము జరుగును. ప్రస్తుతమువలన విధానము నిలుపబడినది. దీనిని మరల ప్రారంభింపగూడదని చాబ్రప్రతినిధి గారు వ్రాసిరిని పాల్ మెంటు ప్రజలసభలో భేదపట్లము గారు నుడివిరి.

కాఫీ.

లండను, ఏప్రిల్ 18:— కాఫీ దిగుమతిని గూర్చి ఇండియాకు ఆన్యామును దక్షిణ అమెరికాకు సుమారుమును కలుగుచున్నది. వీరిని తొలగించవలెనని చూర్చింపబోవు పత్రిక వ్రాసినది.

ప్రాము

శత్రు సైన్యములు డిమ్మును బాంబులతో కాల్చుట.

లండను, ఏప్రిల్ 18:— జర్మనులు చాలా ప్రయత్నముగ డిమ్మును బాంబులతో కలపెట్టుచున్నారు. జనులకు పట్టణము నుండి వెదలిపోవుటకు ప్రాధానికాక ఆజ్ఞ యిచ్చెను.

జర్మని

కలుజరు

లండను, ఏప్రిల్ 18:— రెయిజరుకు ప్రాణాపాయ కించకు వ్యాధి కలెదనిని స్థితికినివచ్చెను ఈ వ్యాధి వారు తెలుపు చున్నావని వాస్తవము నుండి యొకరు చూర్చుచుపోస్తుపత్రికకు వ్రాసిరి.

ఆస్ట్రేలియా

ఆస్ట్రేలియాలో వ్యాంగ ప్రవాదము.

ఆస్ట్రేలియాదాము, ఏప్రిల్ 18:— ఆస్ట్రేలియాశేతపు వ్యాధియంత్రుగారు వ్యాధి కలెదని పని చేయుచున్నారని వరంత్రికలుగుటచే వ్యాధి కలెదని ప్రభువు తమ ఉత్తర్వు సందర్భి వారింట్ల కొనియ, పరీక్షయము మరింత గురుమగునని. ప్రభుత్వము వారి తెలియకుండనే ఈ విషయమును నివారించిన వ్యాధి కలెదని వారి తిరుగు యితర సంగ్రామము కొంతయు దిద్దిరి. ఆస్ట్రేలియా యుద్ధసంగ్రామముగూడ వీరి పద్ధతిని చూచుచుకొనినని వోర్వట్టు సుప్రతీక వ్రాముచున్నది.

అమెరికా

ఆర్జంటినాలో ధాన్యము.

బోస్టన్ లెను, ఏప్రిలు 5:—దేశవ్యయము పోను లక్ష టన్నులు ఎగుమతికి లభింప గలవు.

సెనెటు సభవారు యుద్ధమును ఆమోదించుట.

వాషింగ్టన్ ఏప్రిలు 5:—యుద్ధ తీర్మానము విషయమై సెనెటువారిలో 82 మంది అనుకూలముగను 6 గురు ప్రతికూలముగను తమ అభిప్రాయములను తెలియ జేసిరి.

సెనెటు సభయం దుపన్యాసము

వాషింగ్టన్ ఏప్రిలు 5:—సెనెటు సభలో యుద్ధ విషయమును గూర్చి ముచ్చటించునపుడు ముద్దులుణము కూడ కావలయునని తీర్మానించిరి. ఈవిషయమును గూర్చి ప్రసంగించునపుడు హిస్టోరీగాను తమ తొంటి ఆభిప్రాయమును మార్పుకొని యుద్ధముపట్ల సానుభూతికవపవచ్చి గంభీరపన్యాసము గావించిరి. పూర్వము యుద్ధమువలనని భాము చేసినవిలంబవాదమును భాషకముజేసిరి. ప్రజలను దేశీయమహాజనపథవాసును వలనని ఘోషించుచున్నను సాయుధతటస్థ భావము పూనమని ప్రెసిడెంటు నిల్చునుగారిని కోరిరి. కాని నిల్చునుగారు సంగతుల నిజస్థితి తెలిసినవా రగుటచే దీనికంగీరించ రయిరి.

ఈ ఘోరసంగ్రామమును నిల్చునుగారు అత్యంతో దారభావముతో దీనినందులకు వారినెంతయు నభినందించుచు యున్నాడెట్లున్న రాజ్యమువారు రాజ్యనిష్ఠియునకు గాని నష్టపూర్తి చేసికొనుటకు గాని లేక చారిత్రసంబంధమున కక్షలు తీర్చుకొనుటకు గాని ఈయుద్ధమును కోరలేదనికూడ నుడిచిరి. వినుకొందగిన కాలమంతయు పోయి కర్తవ్యము మాచుకొను సమయము తటస్థించినవనిరి. యుద్ధమునకు అంగీకరించెదమా లేక పిరికపందలవలె జర్మనులకు విజయాల మగుదుమా అని స్పాక్స్ సెక్ గారు ప్రశ్నించిరి.

జర్మను జలాంతర్గాములచే ముంచబడిన అమెరికా కాలన నష్టపూర్తి చేయుటకు అమెరికా రేవు స్థానముల దున్న జర్మను వాణిజ్యసౌకల్య నష్టించి బంధించ వలయునని లాజ్బాగారు గంభీరపన్యాసము గావించిరి. రాజ్యాంగ విషయమున ప్రజలకు గల భిన్నాభిప్రాయముల నన్నిటిని మరచి ప్రేరే రక్షణముకై పటాలములందు జేరవలెను. పరామర్శంగము నకు 10 వేల యుద్ధమును పంపి యున్నాడెట్లున్న పతాగము వికోపాఖండమును విరాజిల్లునట్లు నడిపవలెనని తలచుచున్నాను. ఈసమయ యుద్ధముచేయనిచ్చగించినవో యుద్ధము తుద ముట్టి దిగ్విజయము కాంచువరకు సోరవలయును. లేనిచో మానయుద్ధ వహించుట యుద్ధమనిరి. జనులందురు దీని యుపన్యాసమునకు చాలసంతోషించిరి. 4 గురుసభ్యు లీతీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ చెప్పినద్యుక్తులైరి. కాని యుద్ధ మా రంభమయినచో వారు గూడ దోహదము చేసెను.

అమెరికా వారివలన కలుగునష్టము.

లండను, ఏప్రిలు 5:—అమెరికా రేవులలో నున్న 6 లక్షల టన్నుల జర్మను నౌకలు స్వాధీనమగుటచే గాక అమెరికావారి నౌకలు మిశ్రమండలికి తోడగుట గూడ దీని వలన లభించును. అమెరికావారు తక్కువైన నౌకలను నిర్మించుచున్నారు. 1914 వందు కంటె అమెరికా వారిపురు 7 రెట్టిదికముగ నౌకలను నిర్మించుచున్నారు. బ్రిటిషువారికొరకు చాల నౌకలు నిర్మింపబడుచున్నవి.

క్రొత్త సాయుధ

లండను, ఏప్రిలు 5:—యుద్ధ వ్యయములకు గాను ఈ వత్సరము ముగియులోపల 16 కోట్లు సమకూర్చబడునని న్యాయార్థమునండి తంతిపాక్ష వచ్చినది.

బల్గేరియా

బల్గేరియాలో జర్మనుల పలుకుబడి.

లండను, ఏప్రిలు 4:—మూనిషోనియాలో పరాసు వారి ప్రధాన కార్యాలయ మందున్న రయిటరు విలేజుకు డిప్లొ వ్రాసెను:—రష్యా పరివర్తనమును గురించి జర్మనులు బల్గేరియాను తమ ప్రజలకు తప్పగ తెలియజేయుట చే పరాసువై మానిటరు సరియైన రష్యా పరివర్తన విషయములను తెలియజేయుచు నున్నారనికలె బల్గేరియాను మాత్రం ఆచరించగలముననియు రష్యావారికి బల్గేరియాలో జర్మనులను ప్రేరిందించి వెట్సెనవో బాగుపడుదుననియు కొన్ని వార్తలను అచ్చు లించి కరపత్రములను బల్గేరియానల పంపుటలో బడవైచిరి. బల్గేరియాలో చాల కాలము నుండి కలదాడు కొనియున్న సహి కాను గారు ఉండుటచే రష్యాపరివర్తన ననుసరించి ఏవైనకార్యము బల్గేరియాలో రటస్థించి నచో ఇకొక ఆశ్చర్యము కాదు.

స్థానిక వార్తలు

విక్టోరియా టెక్నికల్ ఇన్స్టిట్యూట్:—ఈ కార్యాలయము ఈస్టరు సెలవుల సందర్భమున 6,7,8 తేదీలు లందు మూసివేయబడును.

చెన్నై పురి శాసనసభ. —చెన్నై పురి శాసనసభ నిన్నిటితో పూర్తియైనది. రాబోవుసభ మే 22-వ తేదీని ఉదకమండలమునందు సమావేశమగును.

తిరువన్ మియూరు ఉత్సవము:—ఈ ఉత్సవము కొంత పోవువారి కుపయోగ మగునట్లు ట్రాంబండ్లు 1,8 తేదీలు రాత్రి 12 గంటలకంత నడచుచుండును.

గవర్నరుగారు. —గవర్నరుగారు సపరివారముగా 11-వ తేదీ రాత్రి చెన్నై పురి సెంట్రలుప్రైమనుండి బయలుదేరి మరునాటి యుద కాము మెట్టపాలెములో దిగి అక్కడినుండి మోటరుపై ఉదకమండలమునకు పోవుదురు.

ఆరోగ్యస్థితికొందు సైనికులు:—ఇటీవల గాయములు మొదిన 200 మంది సైనికులు వచ్చిరి. వారికి పూన మల్లిఖాని వసతిమందియు నివాస మేర్పరపబడినది. ఈసెల 2-వ తేదీని మతికొందలు వెల్లింగ్టనుకు పోయిరి.

జార్జి టౌను పోలీసుకోర్టు:—మూడవమేజిస్ట్రేటు గానున్న పి. నారాయణమూని బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు బదిలీ చేయబడిన ఇదివరలో ప్రకటించబడినది. వారికిబదులు మాయవరము డిప్టీమేజిస్ట్రేటు రా. సా. రాజాచారిగారు చెన్నై పురికి వచ్చి జార్జి తీసికొనిరి

శ్రీ వే.క.తేజ్వర్ చుచయ్యగారిజీవితము:—వెల, 0-4-0. గ్రంథకర్త దుగ్గిరాల వేంకటస్వామి అగ్రగారు. ఇది బాలనరసాధి పుస్తక భండారమువారి ద్వితీయప్రచురము. చక్కనికైతి.వచనము వలయువారు వైచిరనామాకు అంగలూరు కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

సెంటుజాను ఆంబులెన్సు సాధుము:—సెంటుజాను ఆంబులెన్సు సాధుమువారి తరపున డాక్టరు డి. వి. వెంకట్రామ గారు ఏప్రిలు 11-వ తేదీ నాడు తండ్రియారు శ్రేణియందు తిరువత్తూరు హైకోర్టులోనుండు ఉత్తర ముద్రాను హిందూ సెడంటరీ పాఠశాలయందు ఆరోగ్యపన్యాసమును అరణభావలో నొసంగెదరు. రా. బ. త్యాగరాయ సెట్టిగారధ్యక్షత వహించెదరు. నుందిరప్రవేశమచితము.

రైలువే ఏజంటు:—ఎం. ఎస్. ఎం. రైలువే కంపెనీలో ఏజంటుగా నున్న ఎ. బి. శ్రీనివాసగారు ఉద్యోగమును వదలుకొని నీలగిరులకు పోయిరి. వారు 1860-వ సం॥ మన కాక్సనీడేశమున పుట్టి ప్రాన్సుదేశమున విద్య నభ్యసించిరి. తరువాత ఆంగ్లదేశమునందు రైలువేలో పనిచేసి 1887-వ సం॥మున హిందూదేశమునకు వచ్చి ఎం. ఎస్. ఎం. రైలువే సహాయ ఇంజనీరుగా చేరి 1913-వ సం॥మున ముఖ్య ఇంజనీరై యధారంభమున రైలువే ముఖ్యాధికారి యైరి.

చిత్రలేఖనము:—ఆంధ్రలేఖకళాశాల - బెజవాడ:—ఈ గ్రంథముకట్టి మా కార్యాలయమునకు చేరినది. శిల్పాప్తక శేత మాతులపాటి వరసింహంనాయకుగారు. తరగతుల వారి గా నిట్టిపుస్తకము 18 అచ్చు వేయబడుచున్నవి. శ్రద్ధతో వీని నన్నిటినిపూర్తిచేసి “అపుట్టుయ్యు డ్రాయింగు” పూర్తియగును - బహుద్వారా ఎల్లరకును వీరు ఈ డ్రాయింగును నేర్పుదురు. ఈ గ్రంథమున 18 ఆ కృతులు చిత్రంపబడినవి. ఇది ఎక్కువవైజులు పు ముదిరిగనున్నది.వలయువారు వైవారికి వైచిరనామాకు బెజవాడకు వ్రాయవలెను.

భోగము శ్రీధర దొంగతనము:—గతడిసెం బరమాసమున నేతురామసెట్టి అను నాటుకోటి సెట్టియొకడు బాడ్లి టౌనులోని ఒక భోగము శ్రీ థంబ కొంతకాలముండి ఆమె ఇంట లేనప్పుడు నిలువగల ఒక ఆధరణమును దొంగిలించుకొని పోయెను. భోగ శ్రీ థంబికి వచ్చినవెనుక ఆధరణము లేకుండున పోలీసువారికి తెలిసెను. పోలీసువారు తిరుచునానల్లిలో ముద్దయినిబంధించి చెన్నై పురికి తీసికొనివచ్చిరి. 4-వ రాజధానిమేజిస్ట్రేటు కేసునిచారించి ముద్దయికి 3 మాసములు కఠినశిక్ష విధించిరి.

౧౧ - వ గోదావరీ మండల సభ.

అమాలాపురమునందు సమావేశ మగుట.

(మాప్రత్యేక ప్రతినిధి యొద్దనుండి)
అమలాపురము: ఏప్రిల్ 6:—కూచిమంచివారి యగ్రహారమునందు, పోడువారి మేడకు సమీపమునందు ప్రత్యేకముగ నిర్మితమైన వందియందు ౧౧ వ గోదావరీ మండలసభ నేటియందు మునుందు గూడినది. దివానుబహద్రులు అర్జి రఘునాథరావు పంతులుగారు; (రిటైర్డు సబ్జడ్జి) మాపట్టణమునందలి యిద్దరు మునసబులును; పోలీసు సర్కిలు ఇన సైన్యధు; పోస్టాఫీసుల ఇన సైన్యధు; వ్యవసాయశాఖ సాహాయ్యదేరక్షరు; పెద్దపురము తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులును; ఉపాధ్యక్షులును జిల్లాసంఘపు కార్యదర్శులును సభావేదిక నలంకరించియుండిరి. మాపట్టణమునందలి, బాలికా పాఠశాలలోని బాలికలు సాక్షిగీతముతో సభాకార్యము ప్రారంభమైనది. 600 మంది ప్రేక్షకులును 200 మంది ప్రతినిధులును సభ నలంకరించిరి.

మదరాసు కార్పొరేషన్

నోటీసు. 745

16-4-1917 వ తేదీ సాయవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు మద్రాసు కార్పొరేషను భవనమునందు కార్పొరేషన్ యొక్క స్పెషల్ మీటింగ్ గొకటి జరుగును.

అప్పు డీదిగున వ్యవహారములు జరుగబడును.

(I) సిటీ మ్యునిసిపల్ బిల్లు యొక్క చిత్తులు ఆలోచించుట.

(II) మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబు బహదూర్ గారు నోటీసిచ్చిన యిదిగున తీర్మానములు

- (a) ఆస్తికన్నును వృద్ధిచేయకుండుట.
- (b) స్వాస్థ్యముగాక యభివృద్ధి చెందిన స్థిరాస్తి విషయములో ఖమ్మ లేకుండుట.
- (c) ఇంకంటాక్కు వైస సర్పాజ్జి లేకుండుట. ఇందుకు బరులుగ ఇచ్చుచున్న వృత్తిపన్నుల తరగతుల నన్నిటిని రెట్టింపు చేయుట.

2. ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటుగనున్న వారు మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలరుగ నుండుట కనష్ట లనునది లేకుండుట.

3. ఓటర్లును క్యాండెడ్లను పన్ను బాడుగలను బట్టి నిర్ణయించుటను ప్రస్తుతమున్న మ్యునిసిపల్ ఆక్టులో నున్నట్లు ఆక్టులో చేర్చబడుట.

4. అందరి మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలర్లకును కాలపరిమితి 3 సంతతరములుగ నుండుటయు ఇంగ్లీషు పద్ధతిమీద ఎన్నిక కౌన్సిలర్లలో మూడవవంతు వారు ప్రతిసాలున నెన్న బడవలె ననుట కేమియు ఏర్పాటు యుండకుండుట.

మద్రాసు కార్పొరేషన్ } జె. సి. మొలోని,
8-4-1917. } వ్రేసి డెంబు.

ప్రాధనరు రామమూర్తి నాయుడు

గారి ప్రోగ్రాము.

(1) కావలి	19-4-17 & 20-4-17	2 దినములు.
(2) బంగోలు	21-4-17 & 22-4-17	2 "
(3) వాపట్ల	23-4-17 & 24-4-17	2 "
(4) తెనాలి	25-4-17 to 28-4-17	4 "
(5) గుంటూరు	29-4-17 to 1-5-17	3 "
(6) గుడిరాడ	2-5-17 & 3-5-17	2 "
(7) బండరు	4-5-17 to 6-5-17	3 "
(8) బెజవాడ	7-5-17 to 9-5-17	3 "
(9) ఏలూరు	10-5-17 to 14-5-17	5 "
(10) రాజుపేట	15-5-17 to 18-5-17	4 "
(11) కాకినాడ	19-5-17 to 22-5-17	4 "
(12) పెద్దాపురము	24-5-17 & 25-5-17	2 "
(13) సితాపురము	27-5-17 to 28-5-17	2 "
(14) తుని	29-5-17 to 31-5-17	3 "
(15) నరసింపల్లి	5-6-17 to 8-6-17	4 "
(16) చోడవరం	11-6-17 to 13-6-17	3 "
(17) అనకాపల్లె	15-6-17 to 17-6-17	3 "
(18) విశాఖపట్నం	18-6-17 to 20-6-17	3 "

సంఘ సంస్కరణము

II

సూర్యనారాయణరావుగారికి ప్రత్యుత్తరము.

మన హిందూసంఘమునందు ఇటీవల జరిగిన సంఘసంస్కరణ ప్రయత్నములు కొన్ని సఫలములు కావడంపై అనగ సంఘములోని బహుజనులు వానిని ఒప్పుకొనవలయునని అభిప్రాయపడ్డారు. సాంఘిక, మత విషయక సంస్కరణయొక్క అభిప్రాయములను ప్రపంచమంతయు నెప్పుడు ఒప్పుకొని యుండలేదు. బుద్ధుని, శంకరుని, రామానుజుని, మధ్వుని, వల్లభుని సంస్కారములు హిందూదేశమునెల్ల ఎల్ల జనులను ఒప్పుకొనినా? లేదు. శాంకర్య మతము ఒప్పుకొని యున్నాడు. అంతమతముచేత నై మతస్థాపకులందరను ఆచార్యమునకు తగినవారనియును, వారి సంస్కరణములు వెట్టిసంస్కరణము లనియును, ఎంతమాత్రమును ఫలింపలేదనియు క్రొత్తసంఘకాత్రమును నేడు చిరువయస్సుచున్న సూర్యనారాయణరావుగారు చెప్పిన చెప్పుచున్నాడు! ఇతరులెవరును చెప్పజాలరు. ప్రపంచమందు పుట్టిన సంస్కరణలో నెల్ల లూథర్ గొప్పవాడని అందరు అనుకొనుచున్నను నేడు భూమిమీదనున్న క్రిస్తానులలో ప్రోటెస్టెంటులకంటె, గోమను కేరలికులకంటె ఎక్కువ సంస్కారములై యున్నారని అంతమాత్రమున లూథర్ యొక్క సంస్కరణము విఫలమైనదని చెప్ప నెప్పుడు సాహసించును? మానవజాతియొక్క బుద్ధిని కాపమునకు ప్రోత్సహించు సంస్కరణ మొనర్చిన మహాపాపకారమును యూరపు చరిత్రమును చక్కగ చదివినవాడెప్పుడును మఱచజాలడు.

కావున సంస్కరణములను జనలందరను అంగీకరించిన సంతోషమే. కాని అందరంగీకరింప కొందరంగీకరించిన అదివిఫలమని గాని తప్పనిగాని తలంచుట పొటపాటు.

ఇక సంస్కరణ కట్టి గుణములందైన చాలునో విచారించుము. సంస్కరణ మహావిద్యాంశుడుగ నుండ నక్కఱలేదు. అనన్య సామాన్యబుద్ధి వైభవశాలిగను నుండనక్కఱలేదు. అతని కీక్రిందిగుణము లుండిన జాలును. (i) ఏ సంఘము నాతడు సంస్కరింపవలెనో ఆసంఘమునందలి జనసామాన్యముకంటె నెక్కుడు విద్యనేర్చినవాడుగను, లోకానుభవము గలవాడుగను సారాసార విచక్షణ (Common sense) గలవాడుగను ఉండవలెను. (ii) సంఘములోని ఏదో మనుషు సంస్కరింప వలెనో ఆదోషమును గుఱించిన జ్ఞానమును ఆసంఘముందు నివాసముండి స్వాభావమునలన తెలిసికొనిన వాడుగ నుండవలెను. (iii) ఆదోషమును సంస్కరించు ప్రయత్నము అతనికి కేవలము సంఘాభివృద్ధి చేయవలయునన్న యిష్టములే కలుగవలయును. స్వభావమునకు సంబంధించిన ఏ ప్రత్యక్షరూపక పాపపులకల గాని యితరపాపపుల గాని ఆ ప్రకారము కలిగియుండవలెను. (iv) అతడు ఎన్ని కష్టములకైనను సహించి తన మనోవాక్యాయకత్వమును ఏకవిషయముగ నుంచుకొని నైతిక ధైర్యమును (Moral courage) కలవాడుగ నుండవలయును. ఈ నాలుగు గుణములు గలవాడు మత, సాంఘిక, రాజకీయ సంస్కరణములకు నాయకుడుగ ఉండవచ్చును. ఇంతకంటె నెక్కుడు గుణములు సంస్కరణకు గావలయునని యున్నయెడల సంస్కరణ లేయుండుట దుర్లభము. ఇందు ఒకానొక గుణము నెక్కువగ నుండి మిగిలిన గుణములు లేకపోయినను ప్రయోజనములేదు.

(2) సూర్యనారాయణరావుగారు సూచించిన రెండవ విచిత్రసిద్ధాంతమేదియనగా సంఘములో కాలమునుబట్టి మార్పులు చిన్నచిన్నగా తమంతట తామే జరుగుచుండును. వ్యవస్థల మనోవృత్తులలోని మార్పులనుబట్టియే సాంఘికసంస్థాపనలను ఆచారములను మారుచుండును. కాబట్టి గొప్ప మార్పు లేప్పటికిని జరుగవు" ఇట్లు చెప్పటకు కారణము గొప్పమార్పులే సంస్కరణము ప్రయత్నింపగూడదని వీరి యుద్దేశ్యముగ గనబడుచున్నది. ఈ మాత్రము సంఘసంస్కరణమునకేనా? లేక రాజకీయసంస్కరణమునకుగూడ అన్వయించునా? అన్వయించునెడల వీరు స్వరాజ్యము గూడ మనకు అక్కఱలేదని వాదించవలసి యుండును. వీరి రాజకీయాభిప్రాయములు గూడ ఇటీవల మారిన వేమో? తెలిపిన సంతోషించుము. నాయతమున రాజకీయవిషయమునం దేమి,

సాంఘికవిషయమునం దేమి, మత యేయితర విషయమునం దేమి ఆవశ్యకమని తోచినయెడల మార్పులు కొద్దివిగాని, గొప్పవిగాని సంఘమునందు జోరపెట్టుటకు యత్నింపవలసినదే. మనముచూడవలసినది మార్పుగొప్పదా కొద్దిదా యన్నవిషయము కాదు. అదిసంఘమునకు ఆవశ్యకమా అవావశ్యకమాయన్న విషయము. గొప్పమార్పులకు యత్నించిన గాని మార్పులేననురాజాలవు. ఆవశ్యకమైనదని నిశ్చయముగ తెలిసినను మార్పు గొప్పదని కోరుటకు జంకినవాడు పిటికివాడు. నాయకుడు గా వసికిరాడు. ఇందుకు సంఘసంస్కరణమును గుఱించిన రెండు ఉదాహరణములను, రాజకీయసంస్కరణమును గుఱించి రెండు ఉదాహరణములను తీసికొందము. వైదికయోగి సమైక్యతము (Fusion) ఒకచిన్న సంస్కరణము. హిందూదేశమందలి జాతివ్యత్యయము జాతివిద్యేషమును తీసి వేసి ఒక్క జాతి చేయవలయునన్నది పెద్ద సంస్కరణము. మొదటిది నమ్మినవారు మొదటిదానికి యత్నింప వచ్చును. రెండవది నమ్మినవారు రెండవ దానికి యత్నింప వచ్చును. చిన్నది యని వీరు సిగ్గుపడ నక్కరలేదు, పెద్దది యని వారు భయపడ నక్కఱలేదు. సూర్యనారాయణరావుగారి మతియున గొప్పసంస్కరణ మన్నయెడల జనులు సాక్షాదీనమగును. కనుక చిన్న చిన్న సంస్కరణములు చేయవలయునని బోధపడుచున్నది. కాని అనాధము మాత్రము తద్వ్యతిరేకముగ గనబడుచున్నది. నియోగ వైదికవివాహములన్ని జతీకనవి? ఒక్కటియు జతీకనట్లు కావరాదు. అయ్యే బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణతేతర వివాహములు పెక్కులు జరిగినవి. ఇదియెట్లు? రావుగారి సాంఘిక కాత్రముందు దీనికి జవాబున్నదా?

రాజకీయ సంస్కరణమునుగూర్చి విచారించునపుడు గ్రామపంచాయితీలకు గ్రామవిషయమైన కొన్నివ్యవహారములపై పూర్ణాధికార మియవలయునని కోరుట ఒక చిన్న మార్పు. హిందూదేశమున కంతకును స్వరాజ్యమియ్యమని కోరుట ఒక గొప్ప మార్పు. రావుగారి మతమున మనము చిన్నమార్పును కోరవలయుననిగాని గొప్పమార్పును కోరగూడదు! ఇచ్చినను తీసికొనరాదు! ఇట్టి విచిత్రసిద్ధాంతముల నెవరైన నొప్పుకొనురా!

(3) రావుగారి మూడవసిద్ధాంతము యీ చిన్నచిన్న మార్పులైనను "క్రమక్రమముగా సంఘములోచొప్పింప"వలయునని, ఇది వినుటకు సాంప్రద సిద్ధాంతముగ నున్నను మన సంఘస్వభావము తెలిసినవా రెవరైనను ఇది అనుభవశూన్య సిద్ధాంతమని చెప్పగలరు. కొన్ని సంస్కరణముల స్వభావమును బట్టి అవి సంఘములో చొరవైనను చొరవలే లేక చొరకుండవైన నుండవలె కాని క్రమక్రమముగ చొరబడుట అను మూడవ మార్గమునకు వీసికొందరు. పరదేశగమనమును సంస్కరణమును దీసికొనుడు. ఒకానొకడు ఇంగ్లండునకు వెళ్లదలచును. అతను వెళ్లనైన వెళ్లవలయు. లేదా వెళ్లకుండవైన ఉండవలె. చిన్నచిన్నగ వెళ్లుట ఎట్లు? అతడు వెళ్లవచ్చిన పడపడ మతనితో భోజనము చేయన్న చేయవలయును లేదా చేయకుండవైన నుండవలయు. అతనితో చిన్నచిన్నగ భోజనము చేయుటెట్లు? రజస్వలానంతర వివాహమును తీసికొనుడు. ఈ సంస్కరణమును సంఘమునందు జోరపెట్టించువాడు తనకూతునకు రజస్వలానంతరమున వివాహము చేయవలెనచేయవలయును. ధర్మముచాలనిదో నూరుకుండవైన నూరుకుండవలయును! అతడు తనకూతునకు చిన్నచిన్న రజస్వలానంతర వివాహముచేయుటెట్లు? రావుగారిసంగతులు ఆలోచించి లేఖనప్రాసిరా? లేక ఎట్లునును సంస్కరణ నాశీలమిచ్చి పూర్వార్థచార పరాయణుల సంతోషపెట్టుటకు ప్రాసిరా?

హిందూదేశమునందును ఆంధ్రదేశమునందును సంఘరాజకీయ సంస్కరణములకు జరిగిన కొన్ని ప్రయత్నములు ఆయా నాయకుల మొదటి యుద్దేశ్యప్రకారముగాని ఆసంస్కరణములయందు సానుభూతిగలవారి కోరికప్రకారముగాని పూర్తిగ ఫలింపకపోవచ్చును. ప్రభుప్రయత్నములగుటచే వానిలో కొన్నిలోపములుండవచ్చును. అంతమాత్రమున సంస్కరణ అధ్యయనపడి తిరుప్రయత్నముల విఫలమౌదు. "ప్రారబ్ధము త్తమజనాన పరిత్యజంతి" యను భిక్షుపారివాక్యమును, Failures are Pillars of success యను ఇంగ్లీషు సామెతను దృఢముగనమ్మి యుండవలయును. విఫలములే నప్పటికిన్ని యిట్టి ప్రయత్నములు ముందు రావుగారి గొప్ప మార్పులకు సోపానములు వంటివి. యూరోపు దేశమందలి సంస్కరణము యొక్క చరిత్రమును రావుగారు మఱియొక తూచుచువుదురుగాక? లూథర్ సాధించినటు వంటి సంస్కరణ

మునకు పూర్వమెందరో మహానుభావులు దానినే సాధించుటకు ప్రయత్నించి విఫలమనోరథులైరి. వారి ప్రయత్నములన్నియు లూథర్ యొక్క విజయమునకు బునాదు లయ్యెను. వీరినే Reformers before the Reformation అని అందురు. వీరి ప్రయత్నములు ఫలింపనందున ఆ కాలమున సూర్యనారాయణరావుగారి వంటివారు పుట్టి సంస్కరణ ఆసంఘముని విచిత్ర తత్వమును బోధింపసాగిరి. ఒక శత్రుత కాదు వీటిని గుఱించి యిటుల ప్రాసి యున్నాడు.

"The Reformation no more began with the advent of Luther than the Renaissance did with the fall of Constantinople or Ceuta. Long before Luther, men have grieved over the evil states.....and many had been the attempts at amendments.

Reform had been so long in the air, that it seemed almost hopeless to those who had wished for it, almost a harmless fact to those who had reason to fear it. When in 1517 Pope Leo X had that.....Martin Luther had nailed ninetyfive Propositions.....to the door of a church.....the whole thing seemed a joke "Friars' wrangling as usual" he remarked 'Leo made a great mistake; men's minds were at length for a change'.

(University Tutorial Series — Fernside's Eng. History Vol. II Page: 39 & 40)
తుర్లపాటి. వేంకటేశ్వరరావు.

బొంబాయిలో ఈ నెల 4 న తేదీని జరిగిన హిందూదేశ సేవక సంఘసభా సమావేశ సందర్భమున ఇండియన్ లిబరల్ క్లబ్ అను ఒక రాజ్యాంగ విషయములను చర్చించు సభను క్రొత్తగ నెలకొల్పిరి. హిందూదేశమునకు సంబంధించిన రాజ్యాంగ విషయములను ఇతరదేశ సందర్భములను బాగుగ పరిశీలించి నేర్చుకొనుటకై ఇది ముఖ్యముగ స్థాపింపబడినది. దేశాభివృద్ధికి కావలసిన అన్ని విషయములు ఇచట చర్చింపబడును.

నాగపురమునందు మార్చి నెల 8 వ తేదీని బారిష్టరు ఎలెభ్యాంకుగారి పరీక్షయందు కోర్టు వ్యవహారమునకు సంబంధించిన విషయము గురించి అభ్యాంకుగారిని నాగపూరు అసిస్టెంటు కమిషనరుగారు చాల నిందించి న్యాయస్థానాధికార తిరస్కరణ గావించినందులకు శీఘ్రచేదమని బహిరంగముగా బలికి వారిని న్యాయత గావించిరి. అందుచే అసిస్టెంటు కమిషనరుగారు అభ్యాంకు గారికి క్షమాపణ జెప్పకొని తమ తప్పును మన్నింప కోరిరి. ఒకానొక నాడు భాముగాను రైలు స్టేషనువద్ద బోర్డుగారు మొదటతొగతి బండిలో సార్వజనియితరులెవరు లోనికి ఎక్కుటకు పిలువకుండ అడ్డుగ నిలిచిరి. అభ్యాంకుగారు కూడ మొదటితొగతి బండిలోనే పయనము చేయు వారగుటచే తమ సామానును బండిలో నుంచుకొని తాము లోనికి పోవుటకు బోర్డుగారిని కాట్లు అడ్డతీయునని కోరిరి! ఇది వీరు గావించిన అధికారతిరస్కరణమట!

నాకోద్యోగుల శిక్ష.
న్యాయార్థు, ఏప్రిల్ 2:— బాంబుల మూలమున నాకానాశము చేయ నెంచినందునకై యిదివరకు నాకాధిపతి గానుండిన వాక్కిల్లుకును మరి కొంతమంది జుర్రునులకు శిక్ష విధింపబడెను.

మద్రాసు దక్షిణమహారాష్ట్ర
రైల్వేకంపెని, లిమిటెడ్.

నోటిసు. (746)

బియ్యము, కాయవాన్యములు, వడ్లు వస్త్రములు రంగూనునుండి ఎం. ఎస్. ఎం., ఎస్. ఐ. & ఎం. ఎస్. ఇనుప వారులమీద యుండు స్టేషనులకు మద్రాసు మీదుగా పంపుట. 15-4-17 నుండి రద్దు చేయబడినది.

అమృతాంజనము.
అన్నిసొప్పలకు నిర్దాపకము.
చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
శిలనొప్పుల మాన్పును.
పార్శ్వపు నొప్పుల శాంతి
దొలును. వాయువు
పోర్లు బాగోల్తును.
సువాసనగలిగి యుండును.
ప్రవియించు నుండదనది.
వనమూలికలచే హిందూదేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనం డి.సా. 109, ఫ్రేంకోడ్డు, బొంబాయి
1, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు

మనవి.

ఆంధ్రపత్రిక 8-వ సంవత్సరాదిసంచిక వ్రాసిలు
రెండవవారములో తప్పక నెలువనును. కావున
నాలోపుగ అవసరము లేనట్లు మాకు జెలిపిన
వారికి తప్ప, తక్కిన వారందరికి, సంచిక కావలసి
యందైన టైం చి సంచిక, కిమ్మతుకు సంచిక నె
వి. పి. గ నడవెదము. కావున వి. పి. పైకమును
చెల్లించి సంచికను గైకొన ప్రార్థితులు. సంచిక
యనవసరమని తోచినవారు, తమ యుద్దేశ్యమును
మాకు తెలిపి, వి.పి. ఖర్చుల నష్టమును తొలగించు
ప్రార్థితులు. ప్రతిదినమునను 500 కంటె నెక్కు
నగి పోస్టువారు తీసికొనరు. కావున ఆలస్యమున
దని త్వరపడి యుత్తరములు వ్రాయకుండ ప్రార్థితులు.
పత్రికాధిపతి.

మోటారు నడపుట.

మూడుమాసములలో మోటారుకార్డు నడు
పునట్లు చేసి గవర్న మెంటు స్పృహకేటు ఇప్పించె
దము. ఫీజు రు50-0-0; 2 మాసములలో తయారు
చేయుటకు రు 60-0-0.

రాంనాయక్ అండుకంపెనీ

మోటారు ఇంజనీర్లు

722

మద్రాసు.

బెంగుళూరు కూరగాయలు పండు.

ప్రతిబుట్టలో పలువిధమున యింగ్లీషు, యిండియన్
కూరగాయలు, పండ్లుకలిగిన బుట్ట 1-కి రూ 4.0-0.
సామాన్యమున బుట్ట 1-కి ,, 3.0-0.
లైఫ్ ఛార్జులు మొదలయినవి ఉచితము.
ప్రతి ఆర్డరుకు వైకముతో బంపవలెను.
ది ఆంగ్లో యిండియన్ ట్రేడింగు కంపెనీ,
చాచరాజుపేట, బెంగుళూరు సిటీ.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఆపరిభ్రష్ట రక్తములన జనించుకాడ్మములకు కిరీటుమునంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను గండమాలలను
తొలగించు, కాకనొప్పులను అన్ని విధములన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

ఐవోడిక్ సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా గణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైన మధ్యవర్తిత్వము అన్ని విధములైన రోగములను
పోగొట్టును. కిరీటుమునంటి పొడవనొప్పిములను, మలబద్ధకమును, కాకనొప్పిములను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును. శరీరాంగ్గమును గలుగ చేయును. 16 శోబాలనకు మందులకు 4 బోర్సుల బుట్టలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తి: పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144 No 2 BOMBAY.

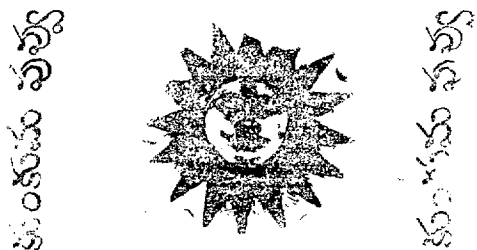
ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది త్రియ్యంశ కట్టకుంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
ప్రాయబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస

ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ విరచితము.
వెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు

మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్పును
గమనింపును. శరన్నాక డెస్సు మొదలగున

ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.

(5కి) 21. నామ్యుంబిధి, బొంబాయి.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము - ఆంధ్ర వచనము.

ఈ పుస్తకమునందు అతిసుందరమైన 150 పటము లున్నవి.	
బాలకాండము	అట్టబైండు 1-0-0 క్యాల్మికో 1-4-0
అయోధ్యాకాండము 1-వ భా...	1-0-0 ,, 1-4-0
2-వ ,, ...	1-0-0 ,, 1-4-0
ఆరణ్యకాండము	... 1-4-0 ,, 1-8-0
కిష్కింధాకాండము	... 1-0-0 ,, 1-4-0
సుందరకాండము	... 1-8-0 ,, 1-12-0
యుద్ధకాండము 1-వ భాగము	1-0-0 ,, 1-4-0
2-వ ,, ...	1-0-0 ,, 1-4-0
3-వ ,, ...	1-0-0 ,, 1-4-0

సంపూర్ణము 8 సంపుటములు.

బాల, అయోధ్యాకాండములు - 1 సంపుటము	8-8-0
ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు-1 సంపుటము	4-8-0
యుద్ధకాండము - మూడుభాగములు, 1 సంపుటము	8-8-0
తైలరీయేడిమ- 80 పాస్తుకాగితములపైన మంచి అచ్చు, మేలైన కాలిగో బైండు, బాల, అయో ధ్యాకాండములు చేరి 1-సంపుటము	5-0-0

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్ డు కో,

(285) ఆనంద ముద్రాలయము, మద్రాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్వలనుబాండుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట కలననే కల్గచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి
శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును. ఆయుర్వేదాన్ని ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును పోస్టు చార్జీ
యు సేమే భరించవలెను. వెంటనే వ్రాయును.

219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆలంకర్ణికా కోవధాలయం 155, (బ్రాడ్వే, మద్రాసు).

ఉచితము! ఉచితము!!

మానవ గడియారము

దానిని బాగుచేయుట ఏలాగు?

144 పుటలగుల వైద్యగ్రంథమును చదువుటలన
మానవ గడియారమును రిపేరుచేయుటకు సేర్వకొన
వచ్చును. క్రయము లేదు. తనాలఖర్చు లేదు.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేకవతి,

188

20, చీనాబజారుకోడ్, మద్రాసు.

అమృతాంజనము డిబ్బోవారి దివ్యోషధములు.

దంతమార్గము పండ్లుతోముటకు	...	0-2
శీర్షరసాయనము మాత్రలు ఆజీర్ణమునకు	...	1-4
దంతశుభ్రకము పండ్లుతోముటకు	...	0-8
వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	...	1-0
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	...	0-12
మూలశుభ్రక తైలము డబ్బీ 1-కి	...	0-12
తేలుమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	...	0-8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	...	0-4
కలగామూత్రము వాంతిశేతులకు	...	0-6
బ్రజీ తైలము గడ్డిచీడలకు డబ్బీ 1-కి	...	0-8
వాముకర్మూరము సీసా 1-కి	...	0-6
తేలకు మందు సీసా 1-కి	...	0-4

పోస్టు ఖర్చులు సేము.

అమృతాంజనము డిబ్బో, మద్రాసు అండు బొంబాయి.